

ಬೆಲ್ಲ ವಿಜ್ಞಾನ ಇಂ

ಮಾನಸ ಪತ್ರಿಕೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಿಪತ್ತಿ

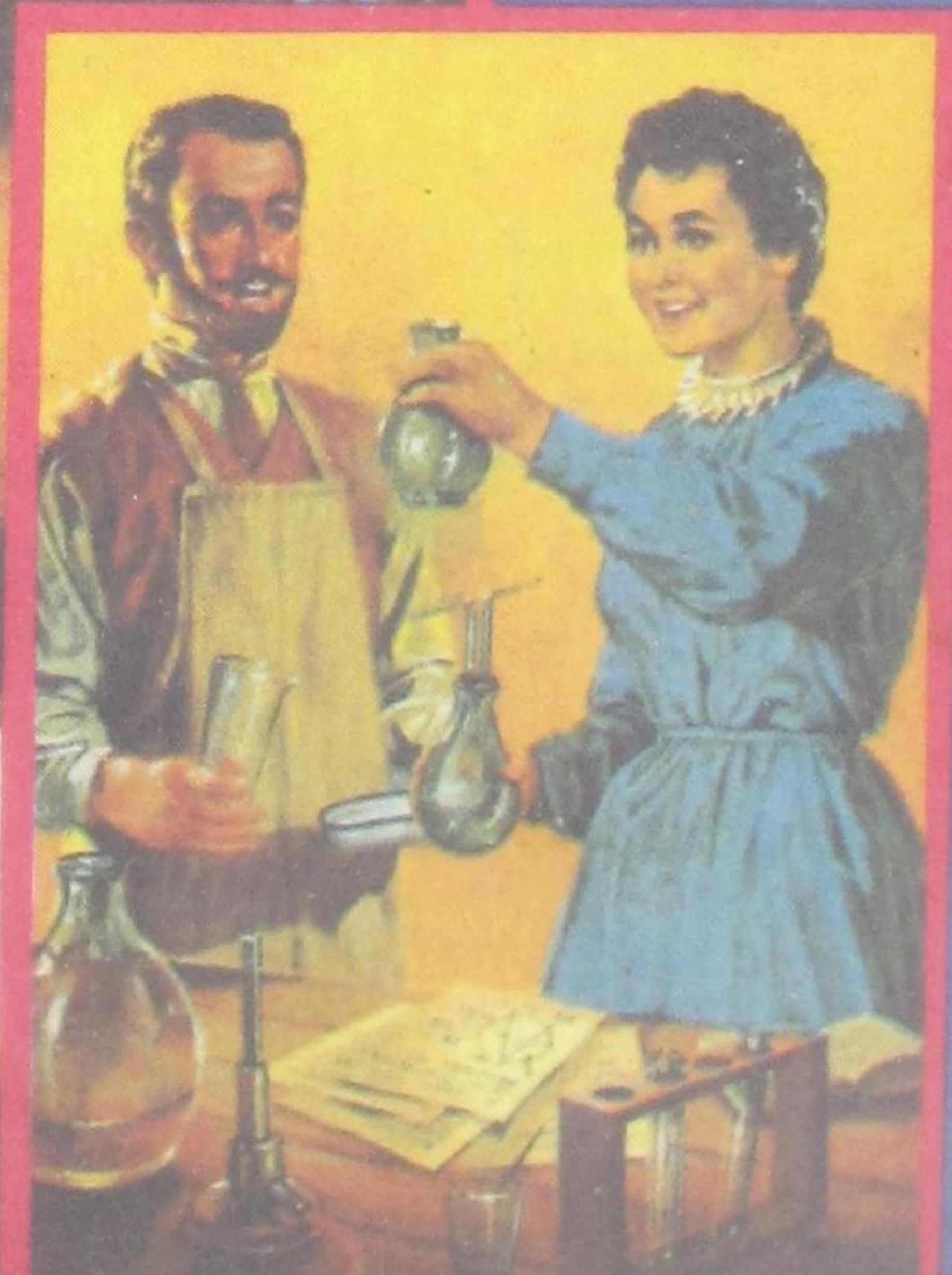
ನವೆಂಬರ್ 1991

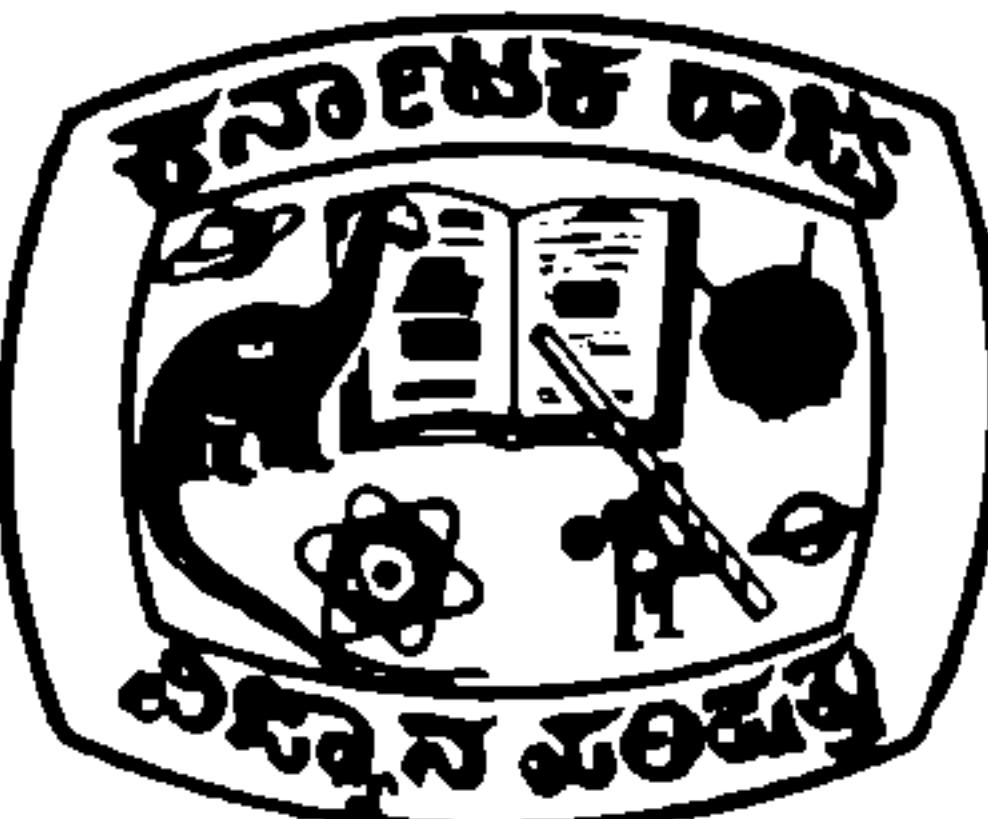
ರೂ. 2.50

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ
ನೈರ್ಮಾಣಿಕ
ಕಾರ್ಯಾಲಯ

ಜೂಲೈಸ್ ಕ್ರೋಂ
ದಂಪತ್ತಿಗಳ ಪ್ರಯೋಗ

ಬಾಲ ವಿಜ್ಞಾನ ಭಾಷಾ ವಾಸಂ ಪತ್ರಿಕೆ

ಸಂಖ್ಯ - 1
ಸಂಪುಟ - 14
ನವೆಂಬರ್ - 1991

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ :

ಅಧ್ಯನದ್ಯು ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ (ಪ್ರಥಾನ ಸಂಪಾದಕ)

ಜೀ. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಿನಾರಾಯಾ

ಶ್ರೀಮತಿ ಹರಿಪ್ರಸಾದ್

ಎ.ಎ. ಗೋವಿಂದರಾಯ

ಎಂ.ಆರ್. ನಾಗರಾಜು

ಎಚ್.ಎಸ್. ನಿರಂಜನಾರಾಧ್ಯ

ಪ್ರಕಾಶಕ:

ಎಚ್.ಎಸ್. ನಿರಂಜನಾರಾಧ್ಯ

ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಿಷತ್ತು

ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಂದಿರ ಆವರಣ

ಬೆಂಗಳೂರು-560 012.

ಮುಖ್ಯವಾಟಿ:

ಮತ್ತಾಳಿ

ಕಲ್. ಇನ್‌ಸ್‌:

ಎಂ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀಧರ್ ಮೂತ್ರಿ

ಬಾಲವಿಜ್ಞಾನ ಚಂದಾ ಏವರ

ಬಿಡಿ ಪತ್ರಿಕೆ ರೂ. 2-50

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ

ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೆ ರೂ. 20-00

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ರೂ. 25-00

ವಿಜ್ಞಾನ ದೀಪ ಚಂದಾ ಏವರ

ಬಿಡಿ ಪತ್ರಿಕೆ ರೂ. 1-00

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. 12-00

ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ವಿಳಾಸ ಸಹಿತ

ಎಂ.ಎ./ಡಾಫ್‌ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಾಶಕರಿಗೆ ಕಟುಹಿಸಿ.

ಕಳೆರಿಯೋಡನ ವ್ಯವಹರಿಸುವಾಗ ಚಂದಾ ಸಂಖ್ಯೆ/ರಸೀದಿ

ಸಂಖ್ಯೆ/ಡಾಫ್‌/ಎಂ.ಎ. ಕಟುಹಿಸಿದ ದಿನಾಂಕಗಳನ್ನು

ನಮೂದಿಸಬೇಕು.

ಹಣ ತಲುಪಿದ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು

ಕಟುಹಿಸಲಾಗುವುದು.

ಕಾ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಪ್ರತಿ ಸಂಖ್ಯೆ

★ ಆಕಾಶದಿಂದ ನೆಲದ ಏವರ	1
★ ಶಬ್ದ ಪ್ರಪಂಚ	5
★ ಜೂಲಿಯೋ - ಕೂರಿ ದಂಪತ್ತಿಗಳು	8
★ ಒಂಟಿಯ ಹೊಂದಾಣೆ	14
★ ಮಳೆಯಂದಾಗುವ ಪರಾಗ್ಗ	15

ಸ್ವಿರ ಶ್ರೀರ್ಷಿಕೆಗಳು

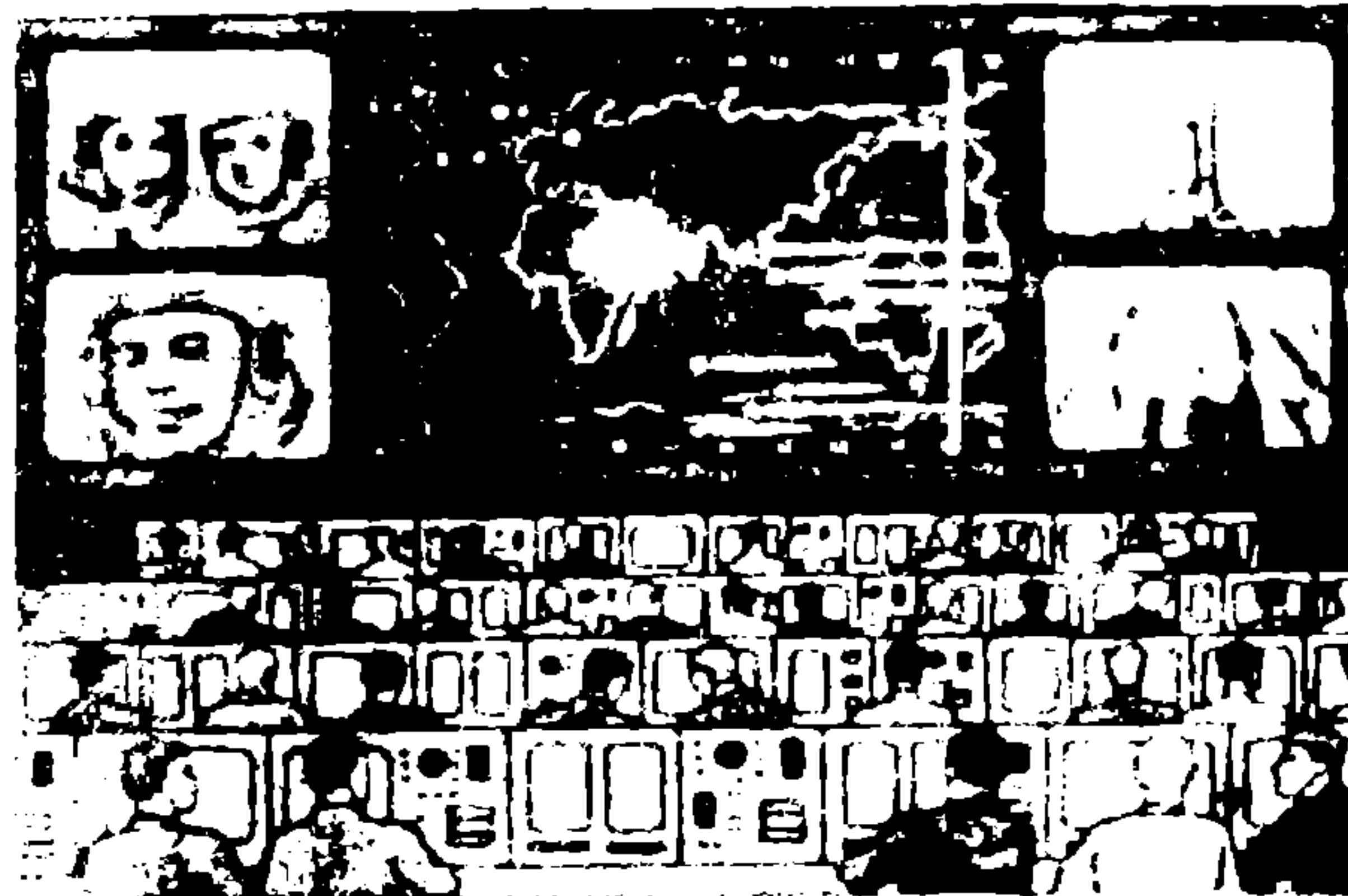
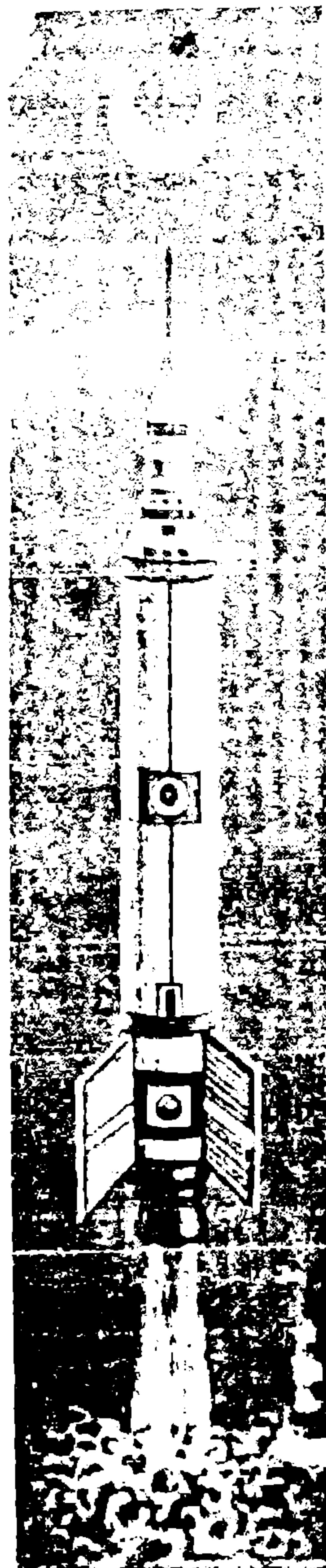
★ ನೀನು ಬಲ್ಲಿಯಾ? - ಸೂಪರ್ ಗ್ಲೂ	3
★ ಗಣತ ಎನ್ನೋದ - ಏಚಿತ್, ಸಂಖ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಗಳು	6
★ ನಿನಗೆಮ್ಮೆ ಗೊತ್ತು? - ರಸ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸ್ವರ್ಥ	7
★ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮುನ್ನಡೆ - ಮರುಭೂಮಿಗೆ ಜಲಸೇಚನ	
- ಅತಿ ದೂರದ ಗೆಲಕ್ಕಿ	
- ಇನ್ಸುಲಿನ್ ಗುಳಿಗೆ	12
★ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾತುಕ - ಚಲಿಸುವ ಕಲ್ಲುಗಳು	13
★ ವಿಜ್ಞಾನ ವಾರ್ತೆ	20
★ ವಿಜ್ಞಾನ ಚಕ್ರಬಂಧ	24

ಲೇಖಕರಿಗೆ ಸೂಚನೆ

ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯನದ್ಯು ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್, ಪ್ರಥಾನ ಸಂಪಾದಕ, ಬಾಲವಿಜ್ಞಾನ, ಮುಲ್ಲೆ 574 154 ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಟುಹಿಸಿ.

ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತ ಚಿತ್ರ, ಮತ್ತು ನೆರವ್ಯಾಪಕ ಆಕರ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ. ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವೀಕೃತ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಯಥಾವಾಕ್ಯ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು.

ಆಕಾಶದಿಂದ ನೇಲದ ವಿವರ

ಸುಮಾರು 33 ಲಕ್ಷ ಬಡರ ಕಿಮೀ ಏಸ್‌ಆರ್‌ಡ ನಮ್ಮೆ ದೇಶದ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನರ ಹಾಲಿಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ನೇಲದ ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣು, ನೀರು, ಸಸ್ಯ, ಖನಿಜಗಳಿಲ್ಲ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅನಿವಾಯ. ಅವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮೆ ಜೀವನವನ್ನು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗೆ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವಕ್ಕೆ ಆಳಿವಿಲ್ಲ, ಅವು ಕ್ರಾಸ್‌ವ್ಯಾಪಕ ಎಂದು ಸಹಜವಾಗಿ ನಂಬಿ ಹಿಂದೆ ಜನ ಬದುಕಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮೆ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗೂ ನೇರ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ವಿವರಗಳಿಲ್ಲದ ಆವೃತ್ತಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದರೋ ವಿಶಾಲವಾದ ನೇಲದಲ್ಲಿ ಹರಡಿಹೋದಂಥವು, ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಬಿಲ್ಲಂಥವು. ಹಾಗೆಂದು ಅಂಗುಲ ಅಂಗುಲ ನೇಲದ ಸಮೀಕ್ಷೆ-ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಮನುಷ್ಯರಿಂದಹೈ ನಿತ್ಯ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ಸುಲಭವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನೇಲದಿಂದ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನೇಲದ ಬಿಂಬಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಕಳಿಸಬಲ್ಲ ಉಪಗ್ರಹಗಳು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಉಪಗ್ರಹಗಳು ಸಂವೇದಿಸಿ ತಿಳಿಸುವ ಬಿಂಬಗಳು ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನಾಡುಕಾಡಮ್ಮೆ ಆವೃತ್ತಿಗಳ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚು. ನೇಲದಿಂದ ನೂರಾರು ಕಿಮೀ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಈ ಬಿಂಬಗ್ರಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಏಕೈತ ಕಕ್ಷೀಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡುವ ಉಪಗ್ರಹಗಳನ್ನು ದೂರ ಸಂವೇದನ ಉಪಗ್ರಹಗಳು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮೆ ನೇಲದ ವಿವರಗಳು ಆಗಿಂದಾಗ ಹೆಚ್ಚು ನಿಖಿಲವಾಗಿ ಬದಗಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಷೀಪ್ತವಾಗಿ ಬದಗಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಮ್ಮೆ ದೇಶದ ಪ್ರೌಢು ಇಲಾಖೆ ಇಂಥ ಉಪಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿತು. ಈ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ಐ ಆರ್ ಎಸ್-1. 1988ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 17ರಂದು ಆದನ್ನು ಉದ್ದ್ಯಯಿಸಲಾಯಿತು. ಎರಡನೆಯದು ಐ ಆರ್ ಎಸ್-1ಬಿ. 1991ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ 29ರಂದು ಇದರ ಉದ್ದ್ಯಯನವಾಯಿತು. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1600ದ ಇದು ಪೂರ್ತಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿದೆ. ಇವರಂತಹ ಉಪಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಸೋವಿಯತ್ ಒಕ್ಕೂಟದ ಕಜಗಸ್ತಾನ್ ರಿಪಬ್ಲಿಕನಲ್ಲಿರುವ ಚೈಕನ್‌ನಾ ಕಾಸ್ಕ್ರೋಡಾಮ್‌ನಿಂದ ಉದ್ದ್ಯಯಿಸಿದರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಸುಮಾರು 1000 ಕಿ.ಗಾ.ಮ್‌ ತ್ವರ್ಗುತ್ತತು. 103 ಮಿನಿಯೋಗ್‌ಗೊಮ್ಮೆ ಭೂಧೂವಗಳ ಮೇಲಿನಿಂದ ಹಾದುಹೋಗುವಂಥ ಕಕ್ಷೀಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 900 ಕಿಮೀ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ದೂರ ಸಂವೇದನ ಉಪಗ್ರಹಗಳು

ಚಲಿಸುತ್ತವೆ. 22 ದಿನಗಳಗೊಮೈ ಇಡೀ ದೇಶದ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಏ ಆರ್ ಎಸ್ - 1 ಬಿ ಒದಗಿಸಬಲ್ಲದು. ಅಮ್ಮೆ ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಿಶಾಲ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ನಮಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ್ವಾರ್ಪೋ ಅಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಆಚಿಗೆ - ವಿಯಟ್‌ನ್‌ಮಿನಿಂದ ಒಮ್ಮೊವರೆಗೆ - ಹರಡಿರುವ ನೆಲದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯೂ ಈ ಉಪಗ್ರಹದಿಂದ ಸಾಧ್ಯ. ಇಂಥ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಸಿಗುವ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬೇಡಿಕೆಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಏ ಆರ್ ಎಸ್ - ೩೦ ಡಿಯನ್ ರಿಮೋಟ್ ಸೆನ್ಸಿಂಗ್ ಸ್ಟ್ರಾಟೆಲ್‌ಫ್ರೆಂಚ್ - ಎಂದರೆ ಭಾರತದ ದೂರ ಸಂಪರ್ಕನ ಉಪಗ್ರಹ. ಇದನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ. ಇದರ ಒಡತನವೂ ಭಾರತದ್ದೇ.

ಏ ಆರ್ ಎಸ್ - 1 ಎ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಅವುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ 442 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಅಂತರ್ಗತ ಜಲ ಸಂಪತ್ತಿನ ವಿವರವಾದ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 246 ಬರಹೀಡಿತ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಾಗ ಬುಲೆಟಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲು, ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಗೊಮೈ ತಯಾರಿಸಲು, ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಪತ್ತಿನ ಆಧಿಕ್ಯವಿರುವ ವಲಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು, ಗೋಧಿ, ಭತ್ತಗಳಂಥ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಎಮ್ಮೆ ವಿಸ್ತಾರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಎಮ್ಮೆ ಉತ್ತರ್ತಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು, ಜಲಾಶಯಗಳಿಗೆ ಹರಿಯುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಉಪಗ್ರಹದಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿದ ದತ್ತಾಂಶಗಳು ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ.

ಏ ಆರ್ ಎಸ್ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಉಪಗ್ರಹಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅವು ಏ ಆರ್ ಎಸ್ - 1 ಸಿ ಮತ್ತು ಏ ಆರ್ ಎಸ್ - 1 ಡಿ. ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಯ: 1993-94 ಹಾಗೂ 1996-97ರಲ್ಲಿ ಉಡ್ಡಯಿಸಬಹುದು. ಈ ಎಲ್ಲ ಉಪಗ್ರಹಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಲವು ರಾಜ್ಯಗಳೂ ತೇಲ ಮತ್ತು ನಿಸರ್ಗಾನಿಲ ಮಂಡಲಿ, ಭಾರತದ ಭೂವ್ಯಾಸ್ತವಿಕ ಸರ್ವೆ, ಕೇಂದ್ರ ಜಲ ಮಂಡಲಿಗಳಂಥ ಸಂಘಟನೆಗಳೂ ಉಪಗ್ರಹಗಳ ದೂರ ಸಂಪರ್ಕನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ತಮ್ಮದೇ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಸ್ಥಾಪಿಸಿವೆ.

ನಮ್ಮ ಏ ಆರ್ ಎಸ್ - 1 ಬಿ ಉಪಗ್ರಹದಿಂದ ಈಗಳೇ ಪಡೆದ ಬಿಂಬಗಳು ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ತಗಲುವ ಖಚ್ಚು ವಿದೇಶೀ ಉಪಗ್ರಹಗಳಿಗಂತ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಅವಕ್ಕೆ

ವಿದೇಶೀ ಬೇಡಿಕೆ ಈಗಳೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಏ ಆರ್ ಎಸ್ ಉಪಗ್ರಹಗಳ ಉಡ್ಡಯನಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೀಗ ವಿದೇಶೀ ವಾಹಕಗಳನ್ನು (ರಾಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು) ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಧುವೀಯ ಉಪಗ್ರಹ ಉಡ್ಡಯನ ವಾಹಕ (ಬಿ ಎಸ್ ಎಲ್‌ಪಿ) ಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸುವ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆ ಪೂರ್ಣವಾದಾಗ ಉಡ್ಡಯನ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯೂ ನಮಗೆ ಬಂದಿತು.

ಮಣಿನ ಸವಕಳ ಹಾಗೂ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 850 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರು ನೆಲ ಹಾನಿಗೊಳಗಾಗಿದೆ. ಅರಣ್ಯ ಕಾಯದೆಯ ಪ್ರಕಾರ 670 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿದೆಯಿಂದು ನಂಬಲಾದ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದ ಅರಣ್ಯ ಆಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಇತ್ತಾದಿ ಅಂದಾಜುಗಳು ನಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಶಿಥಿಲತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಸರು ತುಂಬುವುದು, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನೇರೆ-ಬರಗಳಿರಡೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಹೀಡಿಸುವುದು, ಕ್ಷಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಅರಣ್ಯ ವಿಸ್ತಾರ, ಕೃಷಿಯನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಿದೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಲಮಟ್ಟ ಕುಸಿಯುವುದು - ನಮ್ಮ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಪಂಥಾಹಾನದಂತಿವೆ. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ನೆಲಸಬಿಟ್ಟ ಉಪಗ್ರಹಗಳಿಂದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ನಮ್ಮ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚಿತು ಎಂದು ನಂಬೋಣ. ●

ಸಲ್ಲೂತ್ ಪತನ

ರವ್ಯದ ವ್ಯೋಮ ತಾಣ್ಯ ಸಲ್ಲೂತ್ 40 ಟನ್ ತೂಕದ್ದು. ಆದರ ಗಾತ್ರ ಒಂದು ರೇಲ್‌ಪ್ರೈಸ್‌ವ್ಯಾಗನ್‌ನಾನಮ್ಮೆ. 1991ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 6 ರಂದು ಅದು ಭೂಮಿಯೆಡೆಗೆ ಬೀಳತೊಡಗಿದಾಗ ಕಾಪು ಕೇಂದ್ರಗಳು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡತೊಡಗಿದುವು. 7ನೇ ತಾರೀಕಿನಂದು ಅದು ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯದಲ್ಲಿ ಬೀಳಬಹುದೆಂದು ಆಧವಾ ಕೊರಿಯದ ಜಲಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಳಬಹುದೆಂದು ಕೊಡ ಭಾವಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಆದರೆ ಅದು ಎಂಡಿಸ್‌ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಯ ಮೇಲೆ ಬೆಂಕಿಯ ಉಂಡಿಯಾಗಿ ಬಿತ್ತು ನೆಲ ಕಟ್ಟಿದಾಗ ಅದರ ವೇಗ ಗಂಟೆಗೆ 27 ಸಾವಿರ ಕೀಮೀಗಿಂತ ಅಧಿಕವಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಸಲ್ಲೂತ್ ಪತನವನ್ನು ನೋಡಿದ ಜನ ಅದೊಂದು ಮನೋಹರ ದೃಶ್ಯವೆಂದು ವರ್ಣಿಸಿದರು. ●

ಸೂಪರ್ ಗ್ರೂ

ಒಂದು ಶತಮಾನದ ಹಿಂದೆ ಅಂಟುಗಳನ್ನು ಸಸ್ಯಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲವೇ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೂಳೆ ಮತ್ತು ಚರ್ಮಗಳನ್ನು ಕುದಿಸಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈ ಅಂಟುಗಳು ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳಲು ದೀರ್ಘಾಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದಾಗ ಅಪ್ಪು ಬಲಿಷ್ಠವಾಗಿಲ್ಲದ ಜೋಡಣೆ ಏರ್ಫಡುತ್ತಿದ್ದವು. ೧೦ಫ ಅಂಟುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮರಗೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ದೂರ ಅಂಟು, ಮರದ ಸಚ್ಚಿದ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಒಳಭಾಗಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ ಒಣಿಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಮರದ ಭಾಗಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದವು.

ಈಗ ಬಹುತೇಕ ಅಂಟುಗಳಿಲ್ಲ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೃತಕವೇ ಅಗಿವೆ. (ಸಸ್ಯ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಪಡೆಯದೆ, ಫಂಟಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕೃತಕವಾಗಿ ತಯಾರಿಸುವುದು) ಇವು ಬಹುಬೇಗ ಒಣಿಹೋಗುತ್ತವೆ; ಬಹು ಬಲಿಷ್ಠವಾದ ಬಂಧ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಬಹುಬೇಗ, ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗುವ ಅಂಟುಗಳನ್ನು 'ಸೂಪರ್ ಗ್ರೂ' ಅಥವಾ 'ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಾಂಟ್ ಗ್ರೂ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತವೆ. ಇವು ಕೆಲವೇ ಸೆಕೆಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತವೆ.

'ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಾಂಟ್ ರೆಸಿನ್' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಅಂಟುಗಳೂ ಇವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಎರಡು ಫಂಟಕಗಳಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವೆರಡನ್ನು ಏಶ್‌ಮಾಡಿದಾಗ 10ರಿಂದ 30 ಮಿನಿಟುಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ಗಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತವೆ.

'ಸೂಪರ್ ಗ್ರೂ' ಎಂಬುದು ಒಂದು 'ಅಕೆಲ್ಕ್ ರೆಸಿನ್'. ಇದನ್ನು ಪೆಟೊಲಿಯಂ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅತಿ ಕಡಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ ತೇವಾಂಶದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದರ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಅಣುಗಳು ಜೋಡಿಸಿ, ದೊಡ್ಡ ಅಣುಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ರಾಸಾಯನಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಪಾಲಿಮರೀಕರಣ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

‘ಕ್ರಿಡಿ ಹೊಂಡ’

ನಿಸರ್ಗದ ಕೆಳ್ಳಿಮುಚ್ಚಾಲೆಯಿಂದ ಬೇಸತ್ತು ರ್ಯಾತರು ತೋಟಗಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗಿಡಗಳ ಜೀವ ಉಳಿಸಿದುವರ್ಪು ನೀರಿದ್ದರೆ ಸಫಲತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಒಣಿಗುಡುತ್ತಿರುವ ಒಣಿ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಆಸರೆ ಎಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವಿರಾ? 'ಕ್ರಿಡಿ ಹೊಂಡ' ಅಥವಾ 'ಹೊಲದ ಹೊಂಡ' ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಒಣಿಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಯುವ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿಯ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಅಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತೋಟ ಆರಂಭಿಸಿದ ಮೂರುನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಚಿಕ್ಕ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸುವುದು ತೀರ ಆವಶ್ಯಕ. ಒಂದು ಎಕರೆ ಹಣ್ಣೆನ ತೋಟ ಮೊಂಡದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಚಲವಾರು

ಟ್ಯಾಬಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಈ ಅಂಟು ಪಾಲಿಮರೀಕರಿಸದಂತೆ ಆಮ್ಲೀಯ ಸ್ವಿರಕಾರಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಮೇಲ್ಪ್ರೇಗೆ ಇದನ್ನು ಬಳಿದಾಗ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ತೇವಾಂಶದಿಂದ ಕೂಡ ಸ್ವಿರಕಾರಿಯ ಕ್ರಿಯೆ ನಿಷ್ಪಲ ವಾಗುತ್ತದೆ. ತತ್ತ್ವಕ್ಷಣಾ ರೆಸಿನ್ ಪಾಲಿಮರೀಕರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯುದಾವೇಶವಿರುವ ಅಣುಗುಂಪುಗಳ (ನೀರಿನ ಅಯಾನುಗಳು) ಉಪಸ್ಥಿತಿಯೇ ಪಾಲಿಮರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಗಾಳಿಗೆ ಒಡ್ಡಿದ ಯಾವುದೇ ಮೇಲ್ಪ್ರೇಗೆ ಮೇಲೆ ಈ ಅಯಾನುಗಳಿರುತ್ತವೆ; ಏಕೆಂದರೆ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ತೇವಾಂಶ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಚರ್ಮಕ್ಕೂ ಈ 'ಸೂಪರ್ ಗ್ರೂ'ಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಚರ್ಮದ ಬೆವರಿನಿಂದಲಾದರೂ ತೇವಾಂಶ ಉಂಟಾಗುವುದಷ್ಟೇ! ಚಹಾ ಕಪ್ಪುಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಬಾಗಿಲ ಬುಗುಟಗಳವರೆಗೆ ಜನ ಅಂಟಿಕೊಂಡ ಪ್ರಕರಣಗಳಿವೆ. ಆಗ ಬೆಳ್ಳನೆಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡ ಭಾಗಗಳನ್ನು ತೋಯಿಸಿ ಇವರನ್ನು ಬಂಧ ವಿಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಚರ್ಮಬಂಧನ ಗುಣಲಕ್ಷಣ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಟ್ಟಿ, ಸಂಗತಿಯೇನಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಗಾಯಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿರ್ಕುಸಾವವನ್ನು ತಡೆಯಲು 'ಸೂಪರ್ ಗ್ರೂ'ಗಳನ್ನು ತಸ್ತುಚಿಕ್ಕಿಸಿತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದುಂಟು. ಕಾರುಗಳನ್ನು 'ಎಪ್ರೋಕ್ಸಿರೆಸಿನ್' ಅಂಟಿನಿಂದ ಜಾಹಿರಾತು ಹಲಗೆಗೆ ಅಂಟಿಸಿದ್ದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅಂಟಿಸಿದ ಕಾರಿನ ಚಾವಣಿಯ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರನ್ನೂ ಅಂಟಿಸಿ, ಈ 'ಸೂಪರ್ ಗ್ರೂ' ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದುಂಟು!

— ಎಸ್. ವಿಶ್ವನಾಥ್

ನೀನು ಬಲ್ಲಿಯಾ?

ರೈತರನ್ನೂ ಇಲ್ಲ ಕಾಣಬಹುದು. ಇವರು ಬೋರೆ, ಚಿಕ್ಕ, ದಾಳಿಂಬ ಮೊದಲಾದ ಹಣ್ಣೆನ ಗಿಡ ಬೆಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಳಿಗಾಲ ಮುಗಿದ ಅನಂತರ ನಾಲ್ಕೆಡು ೩೦ಗಳ ಕಾಲ ಈ ಹೊಂಡಗಳೇ ನೀರಿನ ಆಸರೆಗಳು. ಇದಲ್ಲದೆ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಣಸು. ಈರುಳಿ ನರ್ಸರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ತರಕಾರಿ ಬೆಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ನರ್ಸರಿಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಗಿಡ ಪೂರ್ವಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೋಂದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಪಕ್ಕದ ರೈತರಿಗೂ ಮಾರಾಟಮಾಡಿ ಬಿಡಿಕಾಸು ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಬಿಜಾಪುರದ ಹಿಟ್ಟಳಿ ಒಣಭೂಮಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ೪೦ಫ್ರಿಂಡ್ ಒಂದು ಪಾತ್ರಕ್ಕಿಕೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಹೊಂಡದಿಂದ ನೀರೆತ್ತಲು ಪಂಪು ಮತ್ತು ಸಮರ್ಪಕ ಬಳಕೆಗೆ 'ಹನಿ ನೀರಾವರಿ' ಪದ್ಧತಿ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಬನ್‌ನಂಥ ಸಿಹಿನೀರಿನ ಮೀನನ್ನೂ ಈ ಹೊಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಈ ಮೀನು 3-4 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಿಗುವಷ್ಟು ಬೆಳೆದಿರುತ್ತದೆ.

ಮರಳುಮಿಶ್ರಿತ ಮಣ್ಣಾದರೆ ಗುಂಡಿಯ ಒಳಮೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಅಥವಾ ಪಾಣಿಸ್ಕಾ ಹಾಳಿಯ ಪದರವಿದ್ದರೆ ಉತ್ತಮ. ಖಚಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಕವ್ವಸಾಧ್ಯ. ಕವ್ವ

ಮಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಜೇಡಿಮಣ್ಣ ತಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನೀರು ಇಂಗಿಹೋಗದಿರಲು ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ೨೦ದೇರಡು ಅಡಿ ಹೂಳು ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಹೊಲದ ಘಲವತ್ತಾದ ಮೇಲ್ಕೊಣಾದುದರಿಂದ ಎತ್ತಿ ಗೊಬ್ಬರದಂತೆ (ಬೆಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ) ಎಲ್ಲ ಗಿಡಗಳಿಗೂ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಹೊಂಡಕ್ಕೆ ನೀರು ಹರಿದುಬರುವ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿನ ಅಥವಾ ಹುಲ್ಲಿನ ಹಾಸು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕ.

ಹೀಗೆ ಕೃಷಿ ಹೊಂಡಗಳು ಹೊಲದಿಂದ ಹೊರಹರಿದು ವ್ಯಾಧಿವಾಗುವ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬೆಳಿಯ ಜೀವ ಉಳಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಂಗಾರಿನ ಬೆಳಿಗೆ ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹಿಂಗಾರಿನ ಬೆಳಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೀರಾವರಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಳೆಯಾದರೂ ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆಗೆ ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನೀರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗೆ ಅಂಥಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಅವಧಿಯ ಬೆಳಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಕೃಷಿ ಹೊಂಡ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಹಚ್ಚು ಅವಧಿಯ ತೆಣಿ ಬೆಳಿಸಿ ಅಧಿಕ ಆದಾಯ ಪಡೆಯಬಹುದು.

— ವೆಂಕಟರಮಣ ಹೆಗಡೆ

ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ ಸಮೀಕರಣ

ಒಂದು ವರ್ಗದ ಮುಂದಿನ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತೊಂದು ವರ್ಗದ ೨ರಷ್ಟು ಎಂಬುದು ರಾಮಾನುಜನ್ ಸಮೀಕರಣ.

$$\begin{aligned} \text{ಉದಾಹರಣೆ: } & 7^2 + 1 = 2 \times 5^2 \text{ ಎಂದರೆ } x^2 \\ & + 1 = 2y^2 \text{ ಈ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ} \\ & 1^2 + 1 = 2 \times 1^2 \quad 7^2 + 1 = 2 \times 5^2 \\ & 41^2 + 1 = 2 \times 29^2 \text{ ಇತ್ತಾದಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ} \\ & x_n + 1 = 6x_n - x_n - 1 \\ & \text{ಮತ್ತು } y_n + 1 = 6y_n - y_{n-1} \text{ ಆಗಿವೆ.} \end{aligned}$$

ಈಗ $x^2 + 2 = 3y^2$ ಸರಣಿಯ ಸಮೀಕರಣಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ರಚಿಸಬಹುದು:

$$\begin{aligned} 1^2 + 2 &= 3 \times 1^2 = 3 \\ 5^2 + 2 &= 3 \times 3^2 = 27 \\ 19^2 + 2 &= 3 \times 11^2 = 363 \text{ ಇತ್ತಾದಿ.} \end{aligned}$$

ಇಲ್ಲಿ $x_n + 1$ ನ್ನು ಪಡೆಯಲು $4x_n$ ನಲ್ಲಿ x_{n-1} ನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕು. ಈಗ $x_{n-1} - 1 = 5$ ಮತ್ತು $x_n = 19$ ಆದರೆ $4x = 4 \times 19 = 76$ ರಲ್ಲಿ $x_{n-1} = 5$ ನ್ನು

ಕಳೆಯಬೇಕು. ಆಗ $(76-5) = 71$. ಈಗ $71^2 + 2 = 3 \times 41^2$ ಆಗುವುದು. $x_n = 19$ ಆದಾಗು $y_n = 11$ ತಾನೇ? $11 \times 4 = 44$ ರಲ್ಲಿ $y_{n-1} = 3$ ನ್ನು ಕಳೆದರೆ $(44-3) = 41$ ತಾನೇ? ಹಾಗೆಯೇ 71ರ ಮುಂದಿನ ಸಂಖ್ಯೆ $(71 \times 4) - 19 = 265$. ಹಾಗೇ 41ರ ಮುಂದಿನ ಸಂಖ್ಯೆ $(41 \times 4) - 11 = 153$. $265^2 + 2 = 3 \times 153^2$ ತಾನೇ? ಹೀಗೆ ಈ ಸರಣಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು.

ಈ ಸರಣಿಯ ಕೆಲವು ಬೆಲೆಗಳು:

x	1	5	19	71	265	989	3691	13775
y	1	3	11	41	153	571	2131	7953

ಇತ್ತಾದಿ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯವೆಂದರೆ ಈ ಸಮೀಕರಣಗಳ ಬೆಲೆ, x ಮತ್ತು y ಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಕೂಡಾ ಬೇಸ ಸಂಖ್ಯೆಗಳೇ ಆಗಿವೆ.

— ಎನ್.ಎಸ್. ಸೀತಾರಾಮರಾವ್

ಶಬ್ದ ಶಾಸ್ತ್ರಂಚ

ಅನೇಕ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಟೆಲಿ (tele-) ಎಂಬ ಶಬ್ದಕಾಂಡ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ‘ಟೆಲಿ’ (tele - ಎಂದರೆ ‘ದೂರದೆ’ ಎಂದರ್ಥ). ‘Gramma’ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಗಳಿರದರಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ‘ಲಿಂಗಿತ’, ‘ಬರೆದದ್ದು’ ಎಂಬುದು ಇದರ ಅರ್ಥ. ಇವೆರಡರಿಂದಲೇ ‘ಟೆಲಿಗ್ರಾಮ್’ ಶಬ್ದ ರೂಪ ಗೊಂಡಿರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸಮಾನಪದ ‘ದೂರಲೇಖನ’ ಆದರೆ ಆಡುಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ‘ತಂತಿ’ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಪಯಾರ್ಥಿವಾಗಿ ಆ ಶಬ್ದವನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು. ‘ಟೆಲಿಗ್ರಾಮ್’ಗೆ ಬಳಸುವ ಉಪಕರಣ ‘ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್’ ತಾನೆ? ಗ್ರೀಕ್ ನಲ್ಲಿ ‘ಗ್ರಾಫಿನ್’ -graphein- ಎಂದರೆ ‘ಬರೆ’, ‘ಲೀಖಿಸು’ ಎಂದು. ಆದುದರಿಂದ ‘ದೂರಲೇಖಿ’ ಎಂಬುದು ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ -telegraph-ಗೆ ಯುಕ್ತ ಸಮಾನಪದ.

ಹಿಂದ ತಂತಿ ವಾರ್ತೆ ಮೋಸ್ರ್ ಸಂಕೇತಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಟೆಲಿ ಟೆಕ್ ಶಬ್ದಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರವಾನೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕೈಬಿರಹಕ್ಕೆ ರೂಪಾಂತರ ಮಾಡಲು ಗುಮಾಸ್ತರಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಬಲ್ಲ ಉಪಕರಣಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಅವು teleprinters- ಟೆಲಿಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ ಅಥವಾ teletypewriters - ಟೆಲಿಟೈಪ್‌ರೈಟರ್ಸ್. ದೂರಮುದ್ರಕಗಳು. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ teleprinting- ಟೆಲಿಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್, ‘ದೂರಮುದ್ರಣ’.

telephone- ಟೆಲಿಫೋನ್ (ಗ್ರೀಕ್ ನಲ್ಲಿ ಫೋನ್) ಎಂದರೆ ‘ದ್ವಾನಿ’, ‘ಶಬ್ದ’), ಟೆಲಿಸ್ಕೋಪ್ (ಗ್ರೀಕ್ ನಲ್ಲಿ skopein - ಸ್ಕೋಪಿನ್ ಎಂದರೆ ‘ವೀಕ್ಷಿಸು’, ನೋಡು) ಶಬ್ದಗಳೂ ಹೀಗೆಯೇ ರೂಪಗೊಂಡವು. ಅವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ‘ದೂರವಾಣಿ’, ‘ದೂರದರ್ಶಕ’ ಆಗುತ್ತವೆ.

ಗ್ರೀಕ್ ಮೂಲದ tele - ಟೆಲಿ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಮೂಲದ - vision - ವಿಶನ್ (videre ಎಂದರೆ ‘ನೋಡು; visus ಆದರ ಭೂತ ಕ್ಯಾದಂತ; vision ಎಂದರೆ ನೋಟ) ಸೇರಿ ಟೆಲಿವಿಷನ್ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅದು ‘ದೂರದರ್ಶನ’.

telemeter- ಟೆಲಿಮೇಟರ್ (ಗ್ರೀಕ್ ನಲ್ಲಿ metron- ಮೆಟ್ರೋನ್ ಎಂದರೆ ‘ಅಳತೆ’) ಎಂಬುದು ಯಾವುದೇ ಅಳತೆಯನ್ನು ದೂರದಿಂದಲೇ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಉಪಕರಣವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ವೀಕ್ಷಕನಿಗೂ ವಸ್ತುವಿಗೂ ಇರುವ ದೂರವನ್ನು ಅಳ್ಳಿಯವ ಉಪಕರಣವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದರ ಸಮಾನಪದ ‘ದೂರಮಾಪಕ’ವನ್ನು ಸಹ ಎರಡು ಅರ್ಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಳಸಬಹುದು.

tele- ಟೆಲಿ ಅಥವಾ telen- ಟೆಲೊ ಶಬ್ದಕಾಂಡಗಳಿಗೆ ‘ಕೊನೆಯ’, ‘ಅಂತಿಮ’ ಎಂಬ ಅರ್ಥವೂ ಸಂಪೂರ್ಣ. ‘ಪರಿಪೂರ್ಣ’ ಎಂಬ ಅರ್ಥವೂ ಇವೆ. telophase- ಟೆಲೊಫೇಸ್ ಎಂಬುದು ಮೈಟೋಸಿಸ್ ಜೀವಕೋಶ ವಿದಲನದ ಅಂತಿಮಾವಸ್ಯ. teleost- ಟೆಲಿಯೋಸ್ಟ್ ಎಂಬುದು ಮೈನುಗಳ ಒಂದು ಗುಂಪು. ಇವುಗಳ ಕಂಕಾಲದಲ್ಲಿ (ಅಸ್ಟಿಪಂಜರದಲ್ಲಿ) ಮೃದ್ಯುಸ್ಥಿಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡ ಮೂಳೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ‘ಟೆಲೊಫೇಸ್’ ಮತ್ತು ಟೆಲಿಯೋಸ್ಟ್ ಪದಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಳಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಪದಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ; ದಿನನಿತ್ಯದ ಭಾಷೆಗೆ ವಲಸೆ ಬರುವ ಸಂಭವ ತುಂಬ ಕಡಮೆ. ಇವು tele - ಟೆಲಿ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕಾಂಡದಿಂದ ಒಂದವಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕು.

— ಜೆ.ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣ ರಾವ್

ನೀರಿನ ಶ್ವಾರ್ಯಕೆ

ಭೂಮಿಯ ಸೇಕಡ 70 ಭಾಗ ಜಲಾವೃತ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 98ರಷ್ಟು ಉಪ್ಪು ನೀರು. ಭೂಮಿಯ ಸಿಹಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನಂಥ ಧೂವ ಪ್ರದೇಶದ ಹಿಮಟೊಪ್ಪಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಭೂ ಅಂತರ್ಗತ ಜಲಧರಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಸರೋವರ, ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಅಂಶ ಕೇವಲ 0.014. ಈ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಿಹಿ ನೀರಿನ ಪೂರ್ವೇಕೆಯೂ ದೇಶದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳವು ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇನಡದಲ್ಲಿ

ತಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೆ ಸಿಗುವ ನೀರು ಮೆಕ್ಕಿಕೋದಲ್ಲಿರುವವನಿಗಿಂತ 26 ಮಡಿ ಹೆಚ್ಚು. ಭಾರತದಂಥ ಒಂದು ದೇಶದೊಳಗೇ ಹಸಿಗೆ ಕಾಡಿನೊಳಗೆ ರುರಿಯೂ ಮರುಬು ನೀರಿನ ಹೊರತೆಯೂ ಕಾಣಿಸಿ ಅಂತರವನ್ನು ಹಾ ಜಾಗದಿಂದ ಸಾ.

ಗಣಿತ ವಿನೋದ

ವಿಚಿತ್ರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಂಬಂಧಗಳು

1. ಯಾವುದೇ 7 ಅನುಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವು ಕ್ರಮವಾಗಿ $x, x + 1, x + 2, x + 3, x + 4, x + 5$ ಮತ್ತು $x + 6$ ಆಗಿರಲಿ. ಮಧ್ಯದ $x + 3$ ಚಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ A ಮತ್ತು B ಪಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

$$\begin{array}{ll} \text{A} & \text{B} \\ \hline x & x + 1 \\ x + 4 & x + 2 \\ x + 5 & x + 6 \\ \hline 3x + 9 & 3x + 9 \end{array}$$

ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

$$\begin{array}{ll} \text{A} & \text{B} \\ \hline x^2 & x^2 + 2x + 1 \\ x^2 + 8x + 16 & x^2 + 4x + 4 \\ x^2 + 10x + 25 & x^2 + 12x + 36 \\ \hline 3x^2 + 18x + 41 & 3x^2 + 18x + 41 \end{array}$$

ಮೊತ್ತಗಳ ಸಮತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

ಈಗ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆರು ಅನುಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

8, 9, 10, 11, 12, 13, 14.

$$\begin{array}{ll} \text{A ಗುಂಪು} & \text{B ಗುಂಪು} \\ \hline 8 & 9 \\ 12 & 10 \\ 13 & 14 \\ \hline 33 & 33 \end{array}$$

ಈಗ ವರ್ಗಗಳ ಮೊತ್ತ

$$\begin{array}{ll} \text{A ಗುಂಪು} & \text{B ಗುಂಪು} \\ \hline 64 & 81 \\ 144 & 100 \\ 169 & 196 \\ \hline 377 & 377 \end{array}$$

2. A ಮತ್ತು B ಗುಂಪಿನ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಸಂಯೋಜಿತ ಸಿಗುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಪರಿನೋಡಿ.

$$\begin{array}{ll} \text{C ಗುಂಪು} & \text{D ಗುಂಪು} \\ \hline 809 & 908 \\ 1210 & 1012 \\ 1314 & 1413 \\ \hline 3333 & 3333 \end{array}$$

ಇವುಗಳ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ

$$\begin{array}{l} \text{C ಗುಂಪು} \\ 809^2 = 654481 \\ 1210^2 = 1464100 \\ 1314^2 = 1726596 \\ \hline \text{ಮೊತ್ತ} & 3845177 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{D ಗುಂಪು} \\ 908^2 = 824464 \\ 1012^2 = 1024144 \\ 1413^2 = 1996569 \\ \hline \text{ಮೊತ್ತ} & 3845177 \end{array}$$

3. ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಖ್ಯೆ ಸಂಬಂಧ ಹೀಗಿದೆ:

$$\begin{array}{ll} \text{E} & \text{F} \\ \hline 1 & 2 \\ 5 & 3 \\ 6 & 7 \\ \hline 12 & 12 \end{array}$$

ಇವುಗಳ ವರ್ಗಗಳು:

$$\begin{array}{ll} \text{E} & \text{F} \\ \hline 1 & 4 \\ 25 & 9 \\ 36 & 49 \\ \hline 62 & 62 \end{array}$$

(7ನೇ ಪ್ರಯ ನೋಡಿ)

ನಿನಗೆಷ್ಟು ಗೊತ್ತು?

ರಸಪ್ತ್ವ ಸ್ವಧೀನ

ಕ್ಷಾಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಉತ್ತರಗಳು ಅಂಚಿ ಮೂಲಕ
ಎ.ವಿ.ಗೋವಿಂದರಾವ್. 201, ಕಾಮಾಕ್ಷಿ ಆಸ್ಟ್ರೇಟ್, ರಸ್ತೆ,
10ನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ, 2ನೇ ಅಡ್ಡ ರಸ್ತೆ, ಕುವೆಂಪು ನಗರ,
ಮೈಸೂರು 570 023 – ಈ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ 1–12–91ರ
ಒಳಗೆ ತಲಪಟೀಕು. ಉತ್ತರಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಧೀನ ಹೇಸರು,
ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ತರಗತಿ, ಶಾಲೆಯ ವಿಳಾಸ
ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ನಮೂದಿಸಿರಬೇಕು.

1. ಏಷ್ಟು ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಹೃದಯನಾಟಿ ತಸ್ತಕ್ಕಿಯೆಯನ್ನು
ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ ವ್ಯಾಧನ
ಹೇಸರೇನು? ಅವನು ಯಾವ ದೇಶದವನು?
2. ಅಸ್ವಿರಿನಾ ಅವಷ್ಟರಿಸಿದ ವಿಜ್ಞಾನಿಯ ಹೇಸರೇನು?
3. ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ ಮೊದಲ ಜೀವಿ
ಯಾವುದು? ಅದರ ಹೇಸರೇನು?
4. ಮನುಷ್ಯ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡ
ಅಳತೆಮಾಡಲು ವ್ಯಾಧರು ಬಳಸುವ ಉಪಕರಣದ
ಹೇಸರೇನು?
5. ಅನುವಂಶೀಯತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧ್ಯಯನಗಳಲ್ಲಿ
ಜೀವ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸುವ ಜೀವಿಯ
ಜೀವ ವ್ಯಾಜ್ಞಾನಿಕ ಹೇಸರೇನು?
6. ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಆಕಾಶಕಾಯಪೋಂದರ ಏಕ್ಕೆಂಬ
ಯಿಂದಲೂ ಅನಂತರ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ
ಅವಷ್ಟರಿಸಲಾದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಧಾತು ಯಾವುದು?
7. ರಾಸಾಯನಿಕ ಅಯುಧವಾಗಿ ಮಸ್ತರ್ಹ್ ಅನಿಲವನ್ನು
ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ ವಾಸನೆ ಇರುವ ಈ ಅನಿಲದ
ರಾಸಾಯನಿಕ ಹೇಸರೇನು?
8. ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕರ್ವನ್ನು
ಮನ್ನಿಸಿ ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ ಯುನಿಸ್ಯೂ ನೀಡುವ
ಬಹುಮಾನದ ಹೇಸರೇನು?
9. ಸಾಗರತಲದ ಭೂಕಂಪದಿಂದ ಉದ್ದ್ವಿಷುವ ಭಾರೀ
ಸಾಗರತರಂಗಗಳ ಹೇಸರೇನು?
10. ಬೆಳಕಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ
ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಉಪಕರಣ ಯಾವುದು?

ಅಕ್ಷೋಽಬರ್ ಸಂಚಿಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಉತ್ತರಗಳು

1. ರೂನಾಲ್ದ್ರಾಸ್
2. ಡಾ. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನ್ ಬನಾಡ್ರೋ
3. ಕಬ್ಬಿಣದ ಹೈಸಲ್ವೈಡ್ ಖನಿಜ ಅಥವಾ ಕಬ್ಬಿಣದ
ವ್ಯಾರ್ಯಾಟ್
4. ಹೈಡ್ರೋಜನ್ ಪರಾಕ್ಸೈಡ್
5. ಕಳಂಗ ಪ್ರತಸ್ತಿ
6. - 40 ಡಿಗ್ರಿ
7. ಬಿಳ ಇಲಿ
8. ಇಂಡಿಯನ್ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಸ್ಟಾಟಲ್ಯುಟ್
9. ನಾಲಗೆ
10. ಬಣ್ಣಾವಿಲ್ಲ.

– ಎ.ವಿ.ಡಿ.

(ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

4. E ಮತ್ತು F ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಂಕಿಗಳಿಂದ ಸಿಗುವ
ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಖ್ಯಾ ಸಂಬಂಧ ನೋಡಿ.

G	H
12	21
53	35
67	76
132	132

ಇವುಗಳ ದರ್ಶಾಗಳನ್ನು ಬರೆದರೆ

G	H
144	441
2809	1225
4489	5776
7442	7442

– ಎನ್.ಎಸ್. ಸೀತಾರಾಮ ರಾವ್

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಖ್ಯೆಯ ನ್ಯಾಚಾನುಗಳಿರುವ. ೒೦ದೇ ಧಾತುವಿನ ಪರಮಾಣುಗಳನ್ನು ಆ ಧಾತುವಿನ 'ಪಸೋಟೊ'ಗಳು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಫೋಟಾನ್, ನ್ಯಾಚಾನ್, ಇಲ್ಕಾನುಗಳು ಪರಮಾಣುವಿನಲ್ಲಿರುವ ಮೂಲಭೂತ ಕೊಗಳು. ಎರಡು ಫೋಟಾನ್ ಮತ್ತು ಎರಡು ನ್ಯಾಚಾನುಗಳಿರುವ ಕಣವು ಆಲ್ಯೂ ಕೊ. ಚೀಳಕಿನ ಕೊ - ಫೋಟಾನ್. ಅಧಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಫೋಟಾನ್ - ಗಾಮ ಫೋಟಾನ್. ೒೦ದೇ ಧಾತುವಿನ ಪರಮಾಣುಗಳು ಸದಾ ಕಾಲ ಸ್ವಿರವಾಗಿ ಆದೇ ಧಾತುವಿನ ಪರಮಾಣುಗಳಾಗಿರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆವು ಆಲ್ಯೂ ಕೊ ಅಥವಾ ಇಲ್ಕಾನುಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದು ಬೇರೊಂದು ಧಾತುವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಬಹುದು. ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಒಂದು ಗಾಮ ಫೋಟಾನನ್ಯಾ ಹೊರಹಾಕಬಹುದು. ೨೦ತತ್ತ ಆಸ್ಟಿರ ಪರಮಾಣುಗಳಿಗೆ ವಿಶರಣಾಪಟು ಪರಮಾಣುಗಳು ಎಂದು ಹೇಳು. ಮೂಲತಃ ಇರುವ ಪರಮಾಣುಗಳು ಕ್ಷಯಿಸಿ ಅಧ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಇಳಿಯವ ಆವಧಿಗೆ ಆಯಾ ಪಸೋಟೊ ಇನ್ 'ಅಧಾರಾಯ್ಮಣ್' ಎಂದು ಹೇಳು.

— ಜೆ.ಎಲ್. ಅನೂರಾಧ

ಜೂಲಿಯೋರ್ - ಕ್ಷೂರಿ ದಂಪತ್ತಿಗಳು

ಕ್ಷಾನ್ಸರ್ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಹಲವು ಒಕ್ಕಿತ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಕೊಬಾಲ್ತ್ ಒಕ್ಕಿತ್ತೆ' ಒಂದು. ವಿಕಿರಣಪಟು ಕೊಬಾಲ್ತ್ನ ವಿಕಿರಣಗಳಿಂದ ಕ್ಷಾನ್ಸರ್ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವುದು ಇಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರ ಉದ್ದೇಶ.

ಹೀಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಲವಾರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಕಿರಣಪಟು ಧಾತುಗಳ ವಿಕಿರಣಪಟುತ್ವ ನ್ಯೂಸರ್ಕಿಕವಾದುದಲ್ಲ, ಕೃತಕವಾದುದು. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಏರೀನ್ ಜೂಲಿಯೋ ಕ್ಷೂರಿ ಮತ್ತು ಫೆಡರಿಕ್ ಜೂಲಿಯೋ ಕ್ಷೂರಿ ಆವರ ಸಂಕೋಧನೆಯಿಂದ.

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಭೋತವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಮೇರಿಕ್ಷೂರಿ ಮತ್ತು ಓಯರಿ ಕ್ಷೂರಿ ದಂಪತ್ತಿಗಳ ಮೊದಲನೆಯ ಮಗಳು ಏರೀನ್ 1897ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ತಾಯಿ ಹಾಗೂ ಆವರ ಸಹೋದ್ರೋಗಿಗಳಿಂದ ಆಕೆಗೆ ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ದೊರೆಯಿತು. ಅನಂತರ ಪ್ರಾರಿಸಿನಲ್ಲೇ ಮೇರಿಕ್ಷೂರಿಯವರ ರೇಡಿಯಂ ಇನ್ಸಿಟ್ಯೂಟಿನಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣಭಿಸಿದರು. ಕ್ಷೂರಿ ದಂಪತ್ತಿಗಳು ಉಂಡುಹಿಡಿದ ಪ್ರಾಲೋನಿಯಂ ಧಾತುವಿನ ವಿಕಿರಣಶೀಲತೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಿ 1925ರಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪಡೆದರು.

1900ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಿಸಾನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಫೆಡರಿಕ್ ಜೂಲಿಯೋ, 1923ರಲ್ಲಿ ಎಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಪದವಿ ಪಡೆದರು. ಆದರೆ ಆವರ ಒಂದು ಭೋತ - ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಕಡೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ 1925ರಲ್ಲಿ ರೇಡಿಯಂ ಇನ್ಸಿಟ್ಯೂಟಿನಲ್ಲಿ ಮೇರಿಕ್ಷೂರಿಯವರ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಸೇರಿದರು. ವಿಕಿರಣಪಟು ಧಾತುಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಗಳ ವರ್ತನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ 1930ರಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿ ಪಡೆದರು.

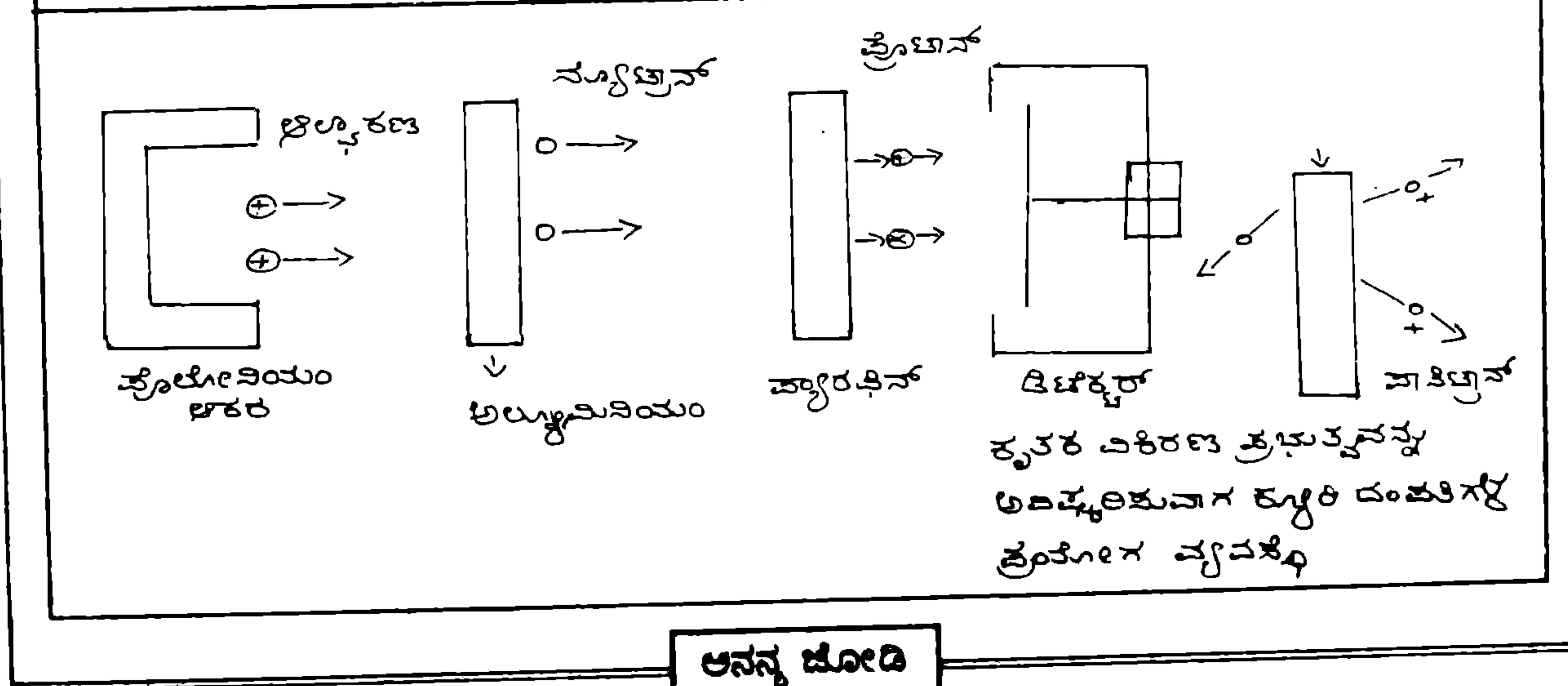
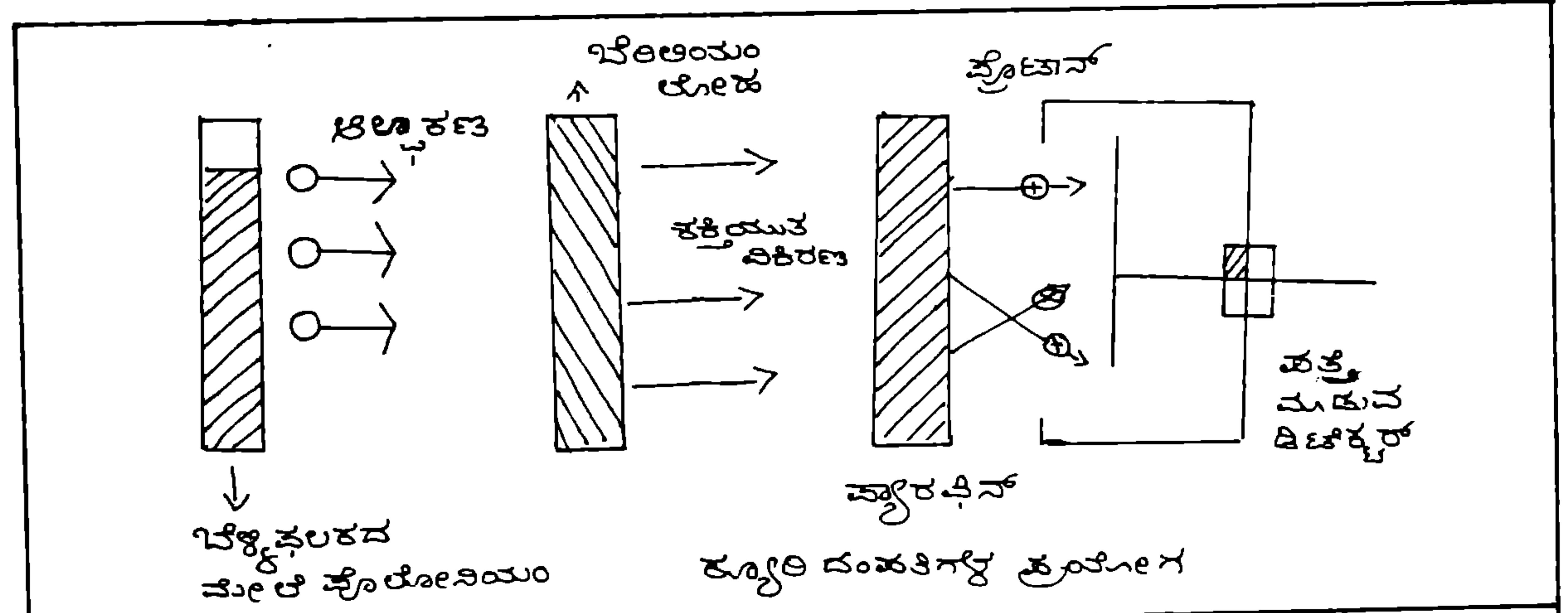
ಜೂಲಿಯೋ, 1926ರಲ್ಲೇ ತಮ್ಮ ಸಹೋದ್ರೋಗಿ ಏರೀನ್ ಕ್ಷೂರಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾದರು. ಆಗಲ್ಲೇ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದ 'ಕ್ಷೂರಿ' ಮನೆತನದ ಹೆಸರನ್ನು ಜೂಲಿಯೋ ತಮ್ಮ ಮನೆತನದ ಹೆಸರಿನೊಡನೆ ಸೇರಿಸಿ ಜೂಲಿಯೋ-ಕ್ಷೂರಿ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರು. ಮುಂದೆ ಹತ್ತು ವರುಷಗಳ ಕಾಲ ಜೂಲಿಯೋ-ಕ್ಷೂರಿ ದಂಪತ್ತಿಗಳು ವಿಕಿರಣಪಟುತ್ವದ ಮೇಲೆ ಸಂಕೋಧನೆಯನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ಫೆಡರಿಕ್ ಆವರ ವಿಕಿರಣಶೀಲ ಧಾತುಗಳ ರಸಾಯನಿಕ ಗುಣಗಳ ಬಗೆಗೂ ಏರೀನ್ ಆವರ ಭೋತ ಗುಣಗಳ ಬಗೆಗೂ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಆವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜೂಲಿಯೋ-ಕ್ಷೂರಿ ದಂಪತ್ತಿಗಳು ಮಾಡಿದ

ಕ್ಷೂರಿ ದಂಪತೀಗಳು

ಶ್ವಾಸಿಯನ್ನೂ ಜೊತೆಗೆ ನೋಬೆಲ್ ಬಹುಮಾನವನ್ನೂ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದು – ಕೃತಕ ವಿಕರಣವಚನತ್ವದ ಅವಿಷ್ಯಾರ.

1932ರಲ್ಲಿ ಬೊಥೆ ಮತ್ತು ಬೆಕರ್ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಆಲ್ಯಾಕಣಗಳನ್ನು ಬೆರಿಲಿಯಂ ಧಾತುವಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಯಿಸಿದಾಗ ಧಾತುವಿನಿಂದ ಬಹಳ ಶಕ್ತಿಯುತ ವಿಕರಣಗಳು ಹೊರಬಂದದ್ದನ್ನು ಕಂಡರು. ಅವರು ಇದನ್ನು ಅತ್ಯಧಿಕ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಗಾಮ ಪ್ರೋಟಾನುಗಳಿರಬಹುದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದರು. ವಿಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದ ಜೂಲಿಯೋ-ಕ್ಷೂರಿ ದಂಪತೀಗಳು ಆ ವಿಕರಣಗಳನ್ನು ಹೈಡ್ರೋಜನ್ ಪರಮಾಣುಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪರಮಾಣುಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ಹಾಯಿಸಿದಾಗ ಪ್ರಾರಾಫಿನ್ ನಿಂದ, ಬಹಳ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಪ್ರೋಟಾನುಗಳು ಹೊರಬರುವುದು ಕಂಡುಬಂತು. ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ನೋಡಿ, ಪ್ರಾರಾಫಿನ್ ನಲ್ಲಿರುವ ಹೈಡ್ರೋಜನ್ ಸ್ವಿನೆನ್ ನಿಂದ ಪ್ರೋಟಾನನ್ನು ಕತ್ತೊಗೆಯಬೇಕಾದರೆ ಆ ಗಾಮ ಪ್ರೋಟಾನುಗಳಿಗೆ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೆ ಏರಿದ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಶಕ್ತಿಯಿರಬೇಕೆಂದು ಅವರು ತೀಮಾನಿಸಿದರು.

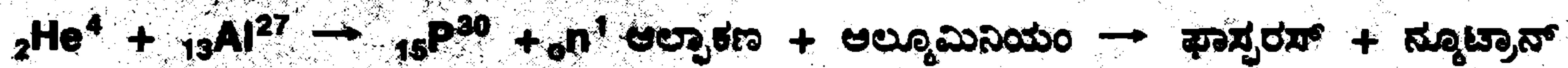
ಸುಮಾರು ಪ್ರೋಟಾನಿಗಿರುವಷ್ಟು ದ್ವಾರಾಶಿಯರುವ ಆದರೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಅವೇಶ ಇಲ್ಲದ ಕಣಗಳು ಪರಮಾಣುಗಳಲ್ಲಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ವರ್ಣಗಳಿಗೂ ಮುಂಚೆ ವ್ಯಖ್ಯಾತ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಅನೇಸ್‌ಸ್ ರುದರ್‌ಫರ್‌ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅಂಥ ಕಣಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಚಾರ್ನಾ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಕೆಲವರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದಿದ್ದ ರುದರ್‌ಫರ್‌ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೇಮ್ಸ್ ಚ್ರಾಂಟ್‌ವಿಕ್ ಅವರು ಜೂಲಿಯೋ ಕ್ಷೂರಿಗಳ ಪ್ರಯೋಗದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾರಾಫಿನ್ ನಿಂದ ಪ್ರೋಟಾನುಗಳನ್ನು ಕತ್ತೊಗೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಗಾಮ – ಪ್ರೋಟಾನುಗಳಲ್ಲ. ನ್ಯಾಚಾರ್ನಾಗಳು ಎಂಬ ತೀಮಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕ್ಕಣಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಗಾಮ – ಪ್ರೋಟಾನುಗಳಲ್ಲ. ನ್ಯಾಚಾರ್ನಾಗಳಿಂದ ನಾನೇ ತಿಳಿದಿರುತ್ತಿದ್ದೆ” ಎಂದು ಜೂಲಿಯೋ ಹೇಳಿದ್ದರಂತೆ. ಹೀಗೆ, ನ್ಯಾಚಾರ್ನಾ ಅವಿಷ್ಯಾರಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ತಾವೇ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಂಕೋಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು – ಅವರಿಗೆ

ಜೂಲಿಯೋ-ಕ್ಷೂರಿಗಳಿಗೆ ನ್ಯೂಟಾನ್ ಅವಿಷ್ವಾರದ ಕೇತ್ತಿ ತಪ್ಪಿಹೋಯಿತು.

1932ರಲ್ಲಿ ಆಂಡಸ್‌ನ್‌ ಎಂಬ ಭೌತಿಕಜ್ಞನಿ ಅಂತರಿಕ್ಷದಿಂದ ಬರುವ 'ಕಾಸ್ಟ್‌ ಕಿರಣ'ಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿನ ಪ್ರತಿಕಣ - ಅಂದರೆ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿನ ದ್ರವ್ಯರಾಶಿಯಿರುವ ಆದರೆ ಧನಾವೇಶವಿರುವ - ಪಾಸಿಟಾನನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಗುರುತಿಸಿದ್ದರು. ಜೂಲಿಯೋ-ಕ್ಷೂರಿ ಈ ಕಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರು. ಈ ಪ್ರಯೋಗ ಅಂಗವಾಗಿ ಅವರು ಒಮ್ಮೆ ಆಲ್ಯಾಕಣಗಳನ್ನು ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂನ ಮೇಲೆ ಹಾಯಿಸಿದರು. ಆಗ ಪಾಸಿಟಾನುಗಳು ಹೊರಬಂದದ್ದು ಕಂಡು ಬಂತು. ಆದೇ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಹಿಂದೆ

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಜೂಲಿಯೋ - ಕ್ಷೂರಿ ಯೋಚಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಆಲ್ಯಾಕಣ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಬಡಿದಾಗ ಅದು ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಪರಮಾಣುವಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ತತ್ತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ ಒಂದು ನ್ಯೂಟಾನು ಹೊರಬಂದಿರಬೇಕು. ಉಳಿದ ಪರಮಾಣು ಅನಂತರ ಪಾಸಿಟಾನನ್ನು ಹೊರಹಾಕುತ್ತಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಮಿಕ್ಕಿರುವ ಪರಮಾಣು ಯಾವ ಧಾತುವಿನದು? ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೋಟಾನುಗಳು ಸಂಖ್ಯೆ 13. ಆದಕ್ಕೆ ಆಲ್ಯಾಕಣದ 2 ಪ್ರೋಟಾನುಗಳು ಸೇರಿದರೆ 15 ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? 15 ಪ್ರೋಟಾನುಗಳುಳ್ಳ ಪರಮಾಣು ಫಾಸ್ಟರ್‌ (ರಂಡಕ). ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂನಲ್ಲಿ 14 ನ್ಯೂಟಾನುಗಳಿವೆ. ಆದಕ್ಕೆ ಆಲ್ಯಾಕಣದ 2 ನ್ಯೂಟಾನುಗಳು ಸೇರಿದ ಅನಂತರ, ಒಂದು

ರುದರ್‌ಫಡ್‌ ಮಾಡಿದಾಗ ಪ್ರೋಟಾನುಗಳು ಹೊರಬಂದದ್ದು ವರದಿಯಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಪಾಸಿಟಾನ್ ಹೊರಬಂದುದು ಹೇಗೆ? 'ಆಲ್ಯಾಕಣಗಳ ತಾಡನೆಗೆ ಗುರಿಯಾದ ಆಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಹೊರಹಾಕುವುದು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಪ್ರೋಟಾನುಗಳನ್ನಲ್ಲ, ಒಂದು ನ್ಯೂಟಾನು ಮತ್ತು ಒಂದು ಪಾಸಿಟಾನನ್ನು. ಅದನ್ನು ರುದರ್‌ಫಡ್‌ ತಪ್ಪಾಗಿ ಪ್ರೋಟಾನ್ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಿರಬಹುದು' ಎಂದು ಜೂಲಿಯೋ-ಕ್ಷೂರಿ ಆನುಮಾನಿಸಿದರು.

ಈ ಸೋಚಿಗದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು, ಜೂಲಿಯೋ - ಕ್ಷೂರಿ ಆದೇ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಸಂಗತಿ ಕಂಡು ಬಂತು. ಆಲ್ಯಾಕಣಗಳನ್ನು ಹಾಯಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದು ನ್ಯೂಟಾನ್ ಮತ್ತು ಪಾಸಿಟಾನುಗಳನ್ನು ಹೊರಹಾಕುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಯಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಮೇಲೂ ಅಥವಾ ಮುಕ್ಕಾಲು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಅದು ಪಾಸಿಟಾನುಗಳನ್ನು ಹೊರಹಾಕುತ್ತಿಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಕ್ರಮೇಣ ವಿಕಿರಣದ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಹಾಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅದು ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕಿರಣಪಟು ಧಾತುಗಳಿಂದ ಬರುವ ವಿಕಿರಣದಂತೆಯೇ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅಥವಾಯಿಷ್ಟವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಹ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ತೀವ್ರಾನ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು. ಆಲ್ಯಾಕಣಗಳ ತಾಡನೆಯಿಂದ ಆಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ವಿಕಿರಣಪಟುವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಚ್ಯಾರೀರಾನ್ ಮತ್ತು ಮೆಗ್ನೆಸಿಯಂಗಳನ್ನು ಆಲ್ಯಾಕಣಗಳ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡಿದಾಗ ಅವಗಳೂ ಇದೇ ರೀತಿ ವಿಕಿರಣಪಟುವಾದದ್ದು ಕಂಡುಬಂತು.

ನ್ಯೂಟಾನು ಹೊರಬಂದರೆ 15 ನ್ಯೂಟಾನುಗಳು ಉಳಿಯುತ್ತವೆ? ಆದರೆ ಸಾಧಾರಣ ಫಾಸ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ 15 ಪ್ರೋಟಾನುಗಳೂಂದಿಗೆ 16 ನ್ಯೂಟಾನುಗಳಿವೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಆಲ್ಯಾಕಣಗಳ ಹೊಡೆತದಿಂದ ಫಾಸ್ಟರ್‌ನ ಒಂದು ಬೇರೆ ಬಸೋಟೋಪ್‌ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ. ಒಂದು ನ್ಯೂಟಾನ್ ಕಡಮೆ ಇರುವ ಫಾಸ್ಟರ್‌ ಪರಮಾಣುವಿನ ಈ ಬಸೋಟೋಪ್‌ ವಿಕಿರಣಪಟುವಿರಬೇಕು. ಜೂಲಿಯೋ - ಕ್ಷೂರಿ ಹೀಗೆ ಆಕ್ಸಿಕ್‌ವಾಗಿ ಕೃತಕ ವಿಕಿರಣಶೀಲ ಧಾತುಪೊಂದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ಫಾಸ್ಟರ್‌ನ್ನು ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂನಿಂದ ರಾಸಾಯನಿಕವಾಗಿ ಬೇರೆ ಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಮೇಲಿನ ವಾದಗಳು ಸರಿಯಂಬುದಕ್ಕೆ ಆಥಾರ ಸಿಕ್ಕತ್ತದೆ. ಮೂರೇ ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಜೂಲಿಯೋ-ಕ್ಷೂರಿ ಇದನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಬಿಟ್ಟಿರು. ಇದರಿಂದ ಪರಮಾಣು ವಿಜ್ಞಾನದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲೇ ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ, ಜ್ಯೋವಿಕ ಶಿಯೆಯ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ರಾಸಾಯನಿಕ ವಿಧಾನದಿಂದಲೂ ಗುರುತಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ಆಲ್ಯಾಕಣವು ಪರಮಾಣುವಿನ ಒಳಹೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದು ಹೊಳ್ಳುವುದೆಂದೂ ಇದರಿಂದ ಖಚಿತವಾಯಿತು.

ಜೂಲಿಯೋ-ಕ್ಷೂರಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ 1935ರಲ್ಲಿ ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದ ನೋಬೆಲ್ ಪಾರಿತೋಪಕ ದೊರೆಯಿತು. ಕ್ಷೂರಿ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಇದು ಮೂರನೆಯ ನೋಬೆಲ್ ಪಾರಿತೋಪಕವಾಯಿತು. ಹೆಚ್ಚು ದ್ರವ್ಯರಾಶಿಯುಳ್ಳ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿಕಿರಣಪಟುತ್ತ ಮೇಲೆಲು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದರಿಂದ ನಂದಿತು. ಯಾವ ಸಣ್ಣ ಪರಮಾಣುವನ್ನಾದರೂ ವಿಕಿರಣಪಟುವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂತು.

ಕ್ಷೂರಿ ದಂಪತ್ತಿಗಳು

ಅನಂತರ ಜೂಲಿಯೋ - ಕ್ಷೂರಿ ಹಲವಾರು ಹೋಸ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರು. 1934ರಲ್ಲಿ ಮೇರಿಕ್ಷೂರಿ ನಿಧನರಾದ್ದರಿಂದ. ಅವರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಂತಹ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ನೀಡಿದ್ದರೂ ಅದರು. 1936ರಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚ್ ಕ್ಷೂರಿ ನೀಡಿದ್ದ 'ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಫ್ ಸೈಂಟಿಫಿಕ್ ರಿಸರ್ಚ್' ಅದರು. ಸರಪಳಿ ಜ್ಯೋತಿಕ ಶ್ರೀಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದರು.

ಜ್ಯೋತಿಕ ವಿದಲನದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ವಿದಲನದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಚಾರ್ನಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವುದೆಂದು ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ಕಂಡುಹಿಡಿದರು; ಜೋತೆಗೆ ವಿದಲನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವುದೆಂದೂ ಲೆಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರು. ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ಕಡಗೂ ಕೃತಕ ವಿಕರಣೀಲ ಧಾತುಗಳ ಉಪಯೋಗದ ಕಡಗೂ ಗಮನ ಹರಿಸಿದರು. ಜ್ಯೋತಿಕ ಸರಪಳಿ ಶ್ರೀಯೆಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದರು. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎರಡನೆಯ ಮಹಾಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ಪರಮಾಣು ಬಾಂಬಿನ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಮೊದಲಿಗ ರಾಗಿಯಾಗಿದ್ದರೇನೋ.

ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಜೂಲಿಯೋ - ಕ್ಷೂರಿ ದಂಪತ್ತಿಗಳು ಬಾಂಬಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ತಮ್ಮ ಬಳಿಯಿದ್ದ ಯುರೇನಿಯಮ್ನನ್ನು ಮುದುಗಿಸಿಟ್ಟು ಭಾರಜಲ ಜರ್ಮನರ ಕೈಗೆ ಸಿಗದಂತೆ ದೇಶದಿಂದಾಚಿ ಅದನ್ನು ಸಾಗಿಸಿದರು. ತಮ್ಮ ಮುಕ್ಕಳ ಜೋತೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಿಟ್ಟರ್‌ಲೆಂಡಿಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ಫಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ನಾಡಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಚಳಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಯೂಂಡರು.

ಯುದ್ಧನಂತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಳಿ ಏಕೆಂಬ ವಿಭಾಗಗಳ ಮುಖ್ಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ ಕಾರಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಸತತವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ ಕಾರಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ತಾಯಿಯಂತೆಯೇ ಲ್ಯಾಕ್ರೆಟ್‌ಮಾರ್ಟ್‌ ಕಾರ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದರು.

ಯುದ್ಧದ ಅನಂತರ ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ಪ್ರಾನ್‌ನ ಪರಮಾಣು ರಿಯಾಕ್ಟರ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಯೂಂಡರು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಅಮರಿಕ ದೇಶಗಳ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ 1948ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣಕಾರ್ಯ ಮುಗಿದು ಅದರ ಕಾರ್ಯಾರಂಭವಾ

ಆಯಿತು. ಅಷ್ಟು ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ಕೆಮ್ಲೂನಿಸ್‌ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸೇರಿದ್ದರು. ಫ್ರೆಂಚ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದು ಸರಿಕಾಣದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು 1950ರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆಯಲಾಯಿತು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮರಣದ ಅನಂತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾನಕ್ಕೆ ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ಬಂದರು. ವಿಶ್ವಶಾಂತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಳಕಳಿ ಇದ್ದ ಅವರು ಯುನೈಟೆಡ್ ನೇಷನ್ ಅಟಾಮಿಕ್ ಎನ್ಜಿನೀಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟ್ರಾಟೋಪಾದ್ಯಾಂಕ್ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರು. 1951ರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಾಲಿನ್ ಶಾಂತಿ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಹೊಡಲಾಯಿತು. 1958ರಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ನಿಧನರಾದರು.

1934 ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಸುಮಾರು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿಕರಣಪಟು ರೇಡಿಯೋ ಪ್ರಸೋಟೋಪ್ರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಕೆಲವು ಪ್ರಸೋಟೋಪ್ರಗಳ ಅಧಾರಯುಷ್ಟ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕರಣಪಟುಧಾತುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ. ತ್ಯಾಲ ಅಥವಾ ನೀರಿನ ಹೊಳವೆಗಳು ಸೋರುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರಸೋಟೋಪ್ರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಡಿಟ್ರಿಕ್‌ರೂಪಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕಾಶಾನ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಸೋಟೋಪ್ರಗಳಿಂದ ಹಲವಾರು ಉಪಯೋಗಗಳಿವೆ.

ಮನುಷ್ಯ ದೇಹಕ್ಕೆ ರಾಸಾಯನಿಕವಾಗಿ ಅವಾಯಕಾರಿಯಲ್ಲದ ಧಾತುಗಳಗೂ ವಿಕರಣಪಟುತ್ತೆ ನೀಡಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ದೇಹದ ಒಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿ ರಕ್ತನಾಳಗಳಲ್ಲಿನ ಅಡಚಣೆಗಳು ವಿವಿಧ ಅಂಗಗಳ ತೊಂದರೆಗಳು ಮುಂತಾದವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ದೇಹದಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಯೊಂದರ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಸಹ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕ್ಷಾನ್‌ರೂ ರೋಗದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ, ಅಂತೆಯೇ ಚರ್ಮ ರೋಗಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ, ರೇಡಿಯೋ ಪ್ರಸೋಟೋಪ್ರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕ್ರಿಕ್‌ಶ್ರೇತರ್‌ದಲ್ಲಿಯೂ ರೇಡಿಯೋ ಪ್ರಸೋಟೋಪ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರೋಫೆಕಾಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಜೂಲಿಯೋ-ಕ್ಷೂರಿ ದಂಪತ್ತಿಗಳ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ವ್ಯಾದಿಕೆಯ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಕ್‌ಶ್ರೇತರ್‌ಗಳಿಗೆ ಅವಾರಾಳಭ ಉಂಟಾಯಿತು. ಶುದ್ಧ ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗಂತೂ ಒಂದು ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಸಾಧನ ದೊರಕಿತು. ಈ ಕೊಡುಗಿಗಾಗಿ ಜೂಲಿಯೋ-ಕ್ಷೂರಿ ದಂಪತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮನುಕುಲ ಬರಬುಂದೆಯಾಗಿದೆ. ●

ಕ್ಷೂರಿ ದಂಪತ್ತಿಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಡಾಲ್‌ಹೈಕ್ಸ್

ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮಳಿ ಸೇರಿಸಿ ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಒಂದು ತಂತ್ರವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದಾಗಿ ಭಾಸಿತ್ಯೋನ್ (ಸ್ನೇನ್) ನಗರದ ಒಬ್ಬ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೊನಿಯೋ ಇಬಾನೆಚ್ ಅಲ್ಲ ಎಂಬ ಆ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಪ್ರಕಾರ ಪಾಲಿಯೂರಧೇನ್ ಮತ್ತು ಭಿನಾಲಿಕ್ ಫೋಮ್ಯೂಲ್ಸನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಕೃತಕ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಟ್‌ರೆ ಅವು ನಿಜವಾದ ಮರಗಳಂತೆ ರಾತ್ರಿಯ ವೇಳೆ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹಸಿಗೂಡುವ ನೀರನ್ನು ಹೀರಿಕೊಂಡು ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದೆಂದೂ ಅದರಿಂದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ತಂಪ್ರ ಉಂಟಾಗಿ ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದೆಂದೂ ಆಗ ನಿಜವಾದ ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ನೆಟ್‌ ಆರಣ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕೃತಕ ಮರದ ಬೇರುಗಳು ಮತ್ತು ಬೋಡ್‌ ಪಾಲಿಯೂರಧೇನಿನಿಂದ ಮಾಡಿದವು. ರೆಂಬಿಗಳು ಮತ್ತು ಎಲೆಗಳು ಭಿನಾಲಿಕ್ ಫೋಮ್‌ನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದವು. ತಂಗು, ಈಚಲು ಬಳಗದ ಈ ಮರಗಳಿಗೆ ನೀರುಣಿಸಿ ಪೋಷಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಬಿಸಿಲಿನಿಂದ ಅವು ಒಣಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ನಿಜವಾದ ಮರಗಳಂತೆಯೇ ವರ್ತಿಸುವುದರಿಂದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ತಂಪ್ರಗೊಳಿಸಿ ಮಳೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಅತಿ ದೂರದ ಗೆಲಕ್ತಿ

ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕದ ಚಿಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ 'ಯುರೋಪಿಯನ್' ಸದನ್‌ ಅಬ್ಬರ್‌ಎಟರ್‌ಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ಸಂಸ್ಯೇಯವರಾದ ಡಾ. ಮೆಲ್ಲಿಕ್ ಮತ್ತು ಡಾ. ಗಿರಾಡ್ ಅವರೂ ಬೋಂಚಾಯಿಯ ತಾತಾ ಮೂಲಭೂತ ಸಂಶೋಧನಾಲಯದ ಡಾ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅವರೂ ಸೈನಿನ ಡಾ. ಎಚ್. ಸೈಪ್ ಅವರೂ ಒಂದುಗೂಡಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಫಲವಾಗಿ, ನಮ್ಮೆಂದ 13 ಬಿಲಿಯನ್ ಜ್ಯೋತಿರ್ವರ್ಷ ದೂರವಿರುವ ಒಂದು ಗೆಲಕ್ತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ, ಇಂದು ನಮ್ಮೆ ಕಣ್ಣನ್ನು ತಲಪುತ್ತಿರುವ ಅದರ ಬೆಳಕು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟದ್ದು 13 ಬಿಲಿಯನ್ ಅಥವಾ 1300 ಕೋಟಿ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ.

ನಮ್ಮೆ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಈಗ ಎಷ್ಟು ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆಯೋ ಅದರ ಹತ್ತನೇಯ ಒಂದರಮ್ಮು ವಯಸ್ಸು ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಆದರ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿತ್ತೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆ ಗೆಲಕ್ತಿಯ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಇನ್ನಲ್ಲಿನ್ ಗುಳಿಗೆ

ದಯಾಬಿಟ್ಸಾನಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಇನ್ನಲ್ಲಿನ್ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಒಂದು ದಿನ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೂ ರಕ್ತದ ಗ್ಲೂಕೋಸ್ ಮಟ್ಟೆ ಏರಿ, ಆವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿದಿನ ಚುಚ್ಚು ಮದ್ದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ತುಂಬ ಮುಜುಗರದ ಕೆಲಸ. ಗುಳಿಗೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಲ್ಲಿನ್ನು ಬಾಯಿಯ ಮೂಲಕ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಯೋಚನೆ ಬರುವುದು ಸಹಜ. ಇನ್ನಲ್ಲಿನ್, ಪ್ರಾಚೀನ್ ಸ್ವಭಾವದಾದ್ದುರು ಅದು ಜರೆರದಲ್ಲಿ ಅರಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಅರಗಿ ವಿಭಜನೆ ಹೊಂದದ ಸಣ್ಣ ಕರುಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ, ಅದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುವುದು. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಆದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಭಾಗಶಃ ಯಶಸ್ಸು ಗಳಿಸಿರುವ ಒಂದು ವರದಿ ಈಗ ಬಂದಿದೆ.

ಒಹ್ಯೇ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜನಲ್ಲಿ ಮುರೆ, ಸ್ವಾಫಾನ್ ಅವರ ನೇತ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಒಂದು ಉಪಾಯ ಹೂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾಲಗೆಗೆ ಅಹಿತಕರವಾಗಿರುವ ಮದ್ದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅದನ್ನು ಜಿಲೆಟಿನ್ ಕಾಪ್ಸ್‌ಲ್‌ನಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಆ ಕಾಪ್ಸ್‌ಲನ್ನೇ ನುಂಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಜಿಲೆಟಿನ್‌ನ್ನು ಪ್ರಾಚೀನ್ ಸ್ವಭಾವದ್ದೇ. ಜರೆರದಲ್ಲಿ ಅದು ಅರಗಿಹೋಗಿ ಮದ್ದನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇನ್ನಲ್ಲಿನ್ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದರಿಂದಲೂ ಉಪಯೋಗಿಲ್ಲ ತಾನೆ? ಆದುದರಿಂದ ಸ್ವಾಫಾನ್ ತಂಡದವರು ಆ ಜಿಲೆಟಿನ್ ಕಾಪ್ಸ್‌ಲಿಗೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಜಲನಿರೋಧಕ ಪಾಸ್ಸಿಕ್ ಹೂಡಿಕೊಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರು. ಪಾಸ್ಸಿಕ್ ಹೂಡಿಕೊಯ ಆ ಕಾಪ್ಸ್‌ಲ್ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಸಣ್ಣ ಕರುಳನ್ನು

(13ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ)

ವಿಜ್ಞಾನ ಕೌಶಲ

ಚಲಿಸುವ ಕಲ್ಲುಗಳು

ಕ್ಷಾಲಿಫೋನೆಯಾದಲ್ಲಿ 'ಡೆತ್' ವ್ಯಾಲಿ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಮಾನ್ಯಮೆಂಟ್‌ನ ಹೆಸರು ನೀನು ಕೇಳಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ 'ರೇಸ್ ಟ್ರಾಕ್' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಒಣಗಿದ ಕೆರಿಬಯಲೊಂದಿದೆ. ಈ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಮೊದಲ್ಲಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಎಂದು ಮೇಲ್ಮೈಟ್‌ಕ್ಕೆ ತೋರುವ ಈ 'ಅಸಾಮಾನ್ಯ' ಕಲ್ಲುಗಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ. ನೇರವಾಗಿ ಚಲಿಸುವ ಕಲ್ಲುಗಳು, ವಕ್ರವಕ್ರವಾಗಿ ಚಲಿಸುವ ಕಲ್ಲುಗಳು ಇಲ್ಲವೆ. ಈ ವ್ಯಾಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಕ್ಷಾಲಿಫೋನೆಯ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಚೆಲ್ಲಾಲಜಿಯ ಭೂವಿಜ್ಞಾನ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಡಾ. ರಾಬರ್ಟ್ ಎ. ಶಾಬ್ರಾ ಚಲಿಸುವ ಕಲ್ಲುಗಳ ಮುಂದು ಭೇದಿಸಲು 7 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಧ್ಯಯನ ಯೋಜನೆ ಕೈಗೊಂಡರು. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಆಯ್ದು 30 ಕಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕವು ಗಣನೀಯ ದೂರವನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಿಸಿದವು. 250

ಗ್ರಾಮ ತೂಕದ ಕಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಬಾರಿಗೆ 207 ಮೀಟರ್ ದೂರ ಚಲಿಸಿತಂತೆ. ಕಲ್ಲುಗಳು ಚಲಿಸಿದಾಗ ಮಣಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಪಥಗಳನ್ನು ಅವುಗಳು ಚಲಿಸುವ ಕ್ಷಾದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಹವಾಮಾನದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಅವನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದೆ. ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ನೀರು ಇವುಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಯೋಜನೆ ಜೀಡಿಮಣಿನ ಮೇಲಿನ ಕಲ್ಲುಗಳ ಚಲನೆಗೆ ಕಾರಣ - ಎಂದು ತೀವ್ರಾನಿಸಿದೆ.

ಅಲ್ಲಿ ವಾರ್ಡ್‌ಕ ಸರಾಸರಿ ಮಳಿ 5 ಸೆಎಂ.ಗೂ ಕಮ್ಮಿ. ಈ ಅತ್ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಳಿ ಬಂದಾಗ ಗಟ್ಟಿ ಜೀಡಿಮಣಿನ ಮೇಲ್ಮೈ ಮೇಲ್ಮೈ ಅಶಿ ತೆಳುವಾದ ನೀರಿನ ಪದರ ವರ್ಷದ್ವಿತ್ತಿತ್ವ. ಆ ಕ್ಷಾದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜೋರಾಗಿ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದರೂ ಕಲ್ಲು ಈ ಮೇಲ್ಮೈ ಮೇಲ್ಮೈ ಜಾರುತ್ತಿತ್ವ. ಕಲ್ಲಿನ ಪಥದ ದಿಕ್ಕು ಪ್ರತೀ ಬಾರಿ ಗಾಳಿ ಬೀಸುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಿತ್ವ ಎಂಬುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಆಧಾರ. ●

- ಎ.ಎ. ಗೋಪಿಂದರಾವ್

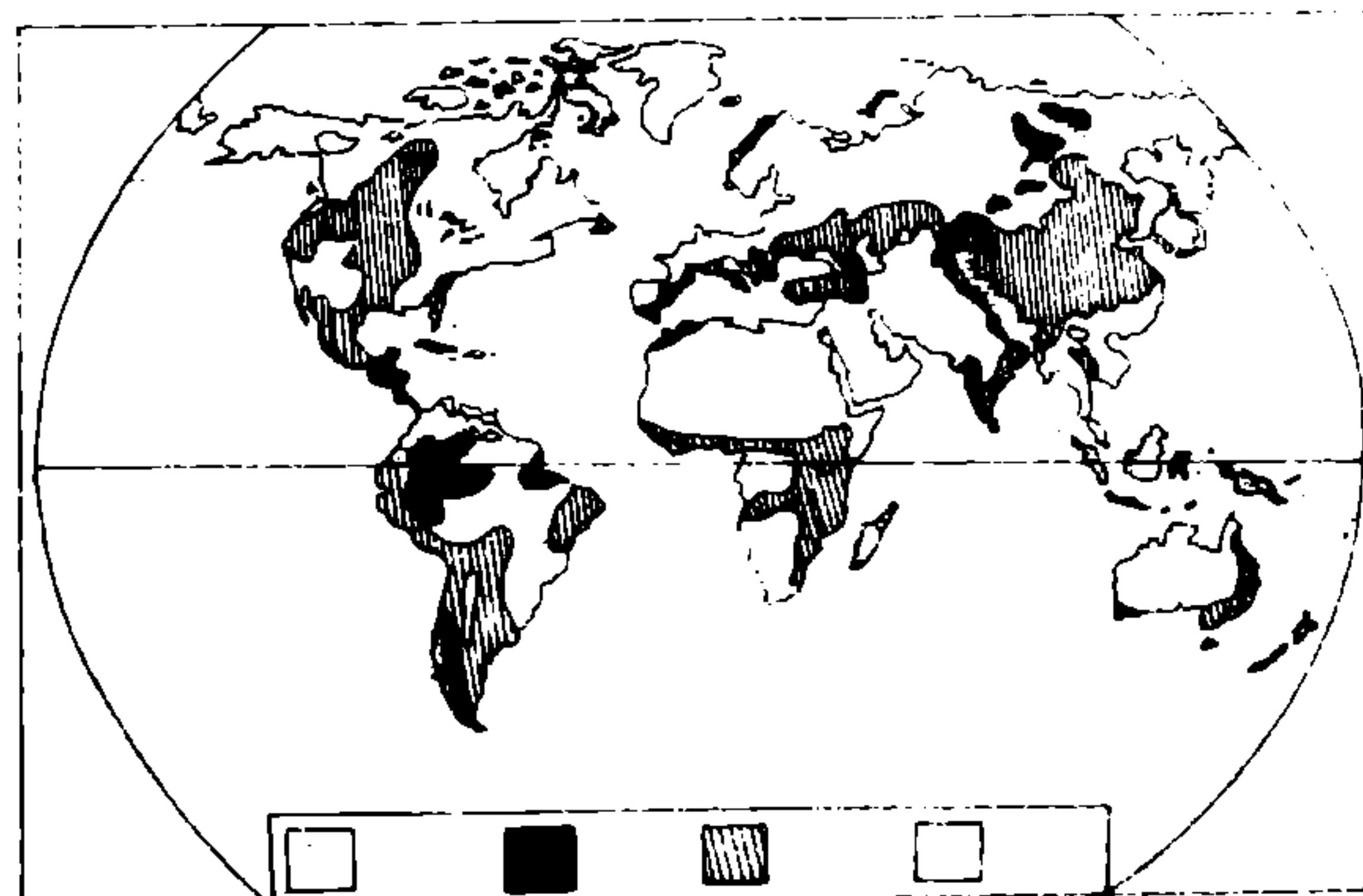
(12ನೇ ಪ್ರಬ್ರಹ್ಮಿಂದ)

ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಜೀರ್ಣಿಸ್ತೀ ಜೀರ್ಣಿಸಿ ಅದರೊಳಗಿನ ಇನ್ನುಲ್ಲಾ ಲಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದೊಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನ ಭಾಗಶಃ ಯಶಸ್ವಿ ಗಳಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆ? ಅದೇಕೆಂದರೆ, ಸಣ್ಣ ಕರುಳನಲ್ಲಿ

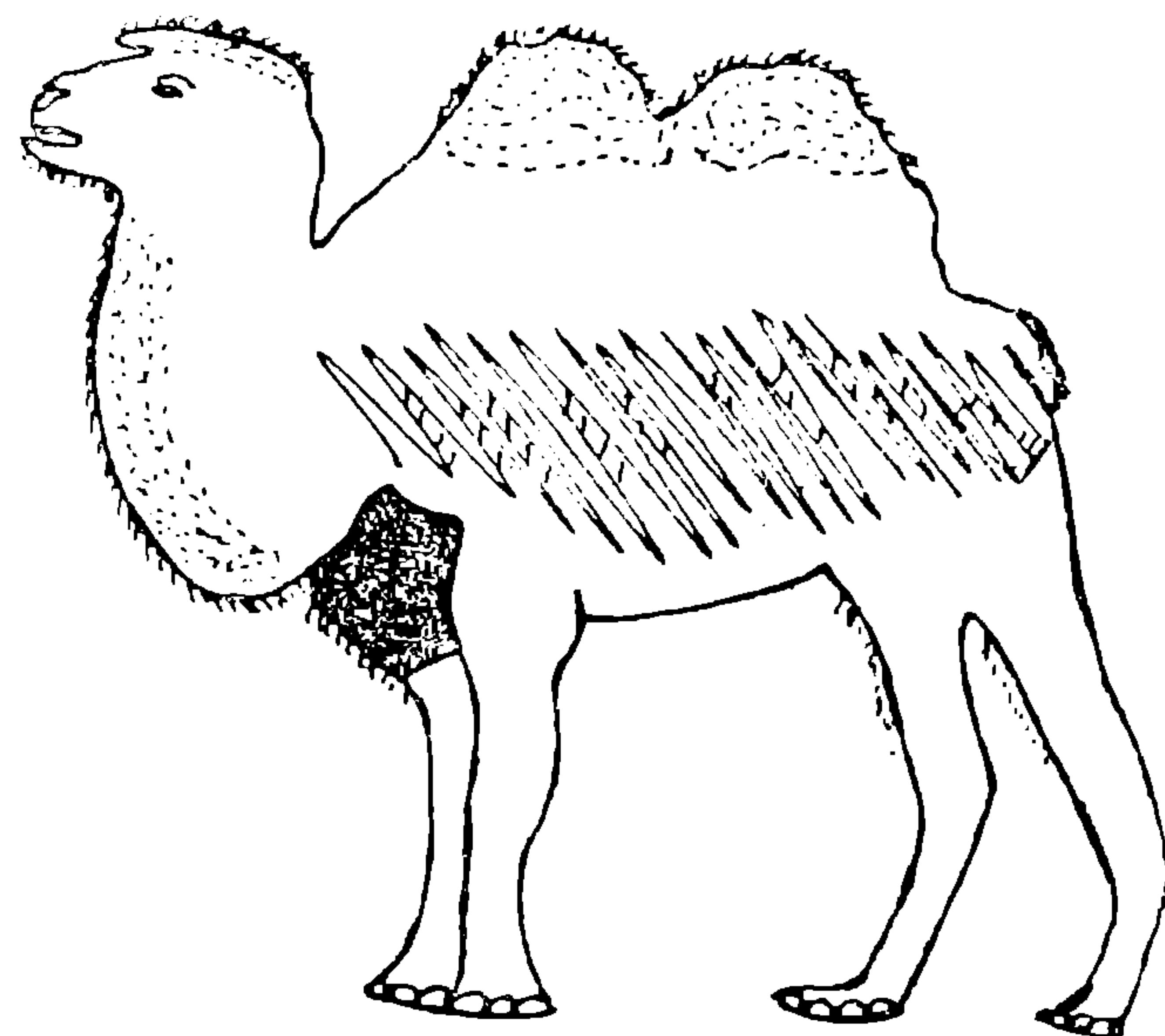
ಜಲನಿರೋಧಕ ಪ್ರಾಸ್ತೀಕ್, ಅನಂತರ ಅದರಲ್ಲಿನ ಜೀರ್ಣಿಸ್ತೀ ಶಾಪ್ಸ್‌ಲ್ ಜೀರ್ಣಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಇನ್ನುಲ್ಲಾ ರಕ್ತಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದರೊಳಗೇ ಭಾಗಶಃ ಅರಗಿ ಹೋಗುವುದೆಂಬಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇನ್ನುಲ್ಲಾ ಚುಟ್ಟುಮದ್ದು ಕೊಡುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಇನ್ನುಲ್ಲಾ ಕೊಡುವೇಂದು ಅದರ ಮೂರು ನಾಲ್ಕುರಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಮಾತ್ರ, ಅದೇ ಮಟ್ಟಿದ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ●

ಒದ್ದುತ್ತಾಂತೀಯ ಕವಚ

ರೇಡಿಯೋ ಅಲೆಗಳು ಎಲ್ಲಿಂದರಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳು ಪ್ರವೇಶಿಸದಂತೆ ಕವಚವನ್ನು ಹೇಗೆ

ತಯಾರಿಸಬಹುದು? ಪೇಯಿಂಟ್ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂಡ್ ಸಾಕಮ್ಮು ದೊಡ್ಡದಾದ ಲೋಂಗ್‌ಡಾರಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅದರೊಳಗೆ ದಾರದ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಟಾನ್‌ಸ್ಟ್ರಾರ್ ರೇಡಿಯೋವನ್ನು ಇಳಿಯಬೇಕಿ. ರೇಡಿಯೋವನ್ನು ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂಡ್ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಳಿಯಬ್ಬಿಂತೆ ಧ್ವನಿಯ ತೀವ್ರತೆ ತಗ್ಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಒದ್ದುತ್ತಾಂತೀಯ ಸಂಜ್ಞೆ ಟಾನ್‌ಸ್ಟ್ರಾರ್ ರೇಡಿಯೋವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಂದು ಕ್ರೀಳಾವಾಗಿ ತಲಪ್ಪತ್ತದೆ ಎಂದರ್ಥ. ತಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿಣಾಮ ಅಶಿ ಹೆಚ್ಚು. ●

ಒಂಟೆಯ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ

ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಗದ ವ್ಯಾಧೆತವಿದೆ ಅಥವಾ ನೀರು ದೊರಕದ ಸ್ನಾವೇಶಗಳಿಂದ ಎಂದುಹೊಳ್ಳಿ. ಆಗ ದೇಹದ ನಿರ್ಜಲೀಕರಣದಿಂದ ಜೀವಿಗಳು ತತ್ತ್ವರಿಸಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ವೈಪರೀತ್ಯವನ್ನು ಒಂಟೆಯ ಹಾಗೆ ಉಳಿದವು ಸಹಿಸಲಾರವು. ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ ಒಂಟೆಯ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇತರ ಅನೇಕ ಪಾಣಿಗಳಿಗಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜೀವಿಗಳ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ನೀರಿನ ಸೇಕಡ 10ರಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾದರೆ ದೇಹದ ದೈನಂದಿನ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ವೃತ್ತಾಸ್ತಾಸವಾಗುತ್ತವೆ. ಅದು ಸೇಕಡ 20ಕ್ಕುಂತ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಸಾವು ಸಂಭವನೀಯ. ಆದರೆ ಒಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗಲ್ಲ.

ಒಂಟೆ ಒಂದು ಸಾಕಷಾಣಿ. ರೋಮಂಧ ಉಪಗಣಕ್ಕೆ ಅದು ಸೇರಿದೆ. ಅದು ತನ್ನ ತೂಕದ ಸೇಕಡ 25ರಷ್ಟು ನೀರಿನ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಾಳಿಹೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು.

ಒಂಟೆಯ ಚರ್ಮ ದಪ್ಪಗೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಿರಿದಾದ ಕೂದಲಿವೆ. ಸೂರ್ಯೋಷ್ಣಕ್ಕೆ ದೇಹ ನೇರವಾಗಿ ಏರವಾಗುವುದನ್ನು ಅದು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಸೂರ್ಯ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿ ಉಷ್ಣವನ್ನು ನಿರೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ಮಲದ ಮುಖಾಂತರ ವಿಸರ್ಚಿಸಲ್ಪಡುವ ನೀರು ಸೇಕಡ 38ರಷ್ಟೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ರೋಮಂಧ ಉಪಗಣದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕುರಿಯ ಮಲದಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 45, ದನದ ಸೆಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 60ರಷ್ಟು ಇರುವುದು. ಸಮುದ್ರದ ನೀರಿಗಿಂತ ಏರಡು ಪಟ್ಟು ಲವಣತೆ ಇರುವ ಮೂತ್ರವನ್ನು ಒಂಟೆ ವಿಸರ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನೀರು ಬಹಳ ಲವಣಯುಕ್ತ ವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದ್ದನ್ನು ಕುಡಿದು ಉಪಯೋಗಿಸಿಹೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು. ಲವಣತೆ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವ ಗಿಡಗಂಟೆ ತಿಂದು

ಬದುಕಬಲ್ಲದು. ಆದರೆ ಉಳಿದವುಗಳಿಗೆ ಅದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ. ಉಪವಾಸಬಿದ್ದ ಒಂಟೆ ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಯೂರಿಯಾವನ್ನು ಕೂಡ ವಿಸರ್ಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಟೀನು ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಯೂರಿಯಾದ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಮರುಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಅದು 30-45 ದಿನಗಳಷ್ಟು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಬದುಕಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ.

ಹಗಲು ಹೊತ್ತು ದೇಹದ ತಾಪವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಹೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಇಳಿಸಬಲ್ಲ ವಿಶೇಷ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಒಂಟೆಯ ದೇಹದಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ಬೇಸಿಗೆಯ ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನ ಶಾಖಾದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟು ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದುಹೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಿಸಿಲಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ದೇಹದ ಉಷ್ಣತೆ 35-40 ಡಿಗ್ರಿ, ಸೆ. ವ್ಯಾಟ್ಸ್‌ಯೋಳಗೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂಟೆಯ ದುಬ್ಬ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಎಂಬ ತಪ್ಪುಕಲ್ಪನೆಯೊಂದಿದೆ. ದುಬ್ಬದಲ್ಲಿರುವುದು ನೀರಲ್ಲ, ಹೊಬ್ಬು. ಅಲ್ಲಿ ಹೊಬ್ಬಿನ ಭಾರೀ ಸಂಗ್ರಹವಿದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ 110ರಿಂದ 120 ಕಿ. ಗಾ.ಮ್‌ನಷ್ಟು ಕೂಡ. ಆವಶ್ಯಕತೆ ಬಿದ್ದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಈ ಹೊಬ್ಬು ಉತ್ಪನ್ನಾಕ್ಷೇತ್ರವಟ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ನೀರು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. (1 ಕಿ. ಗಾ.ಮ್‌ ಹೊಬ್ಬು 1.07 ಗಾ.ಂ ನೀರು ಹೊಡುತ್ತದೆ.)

ಸಸ್ತನಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತೂಕಕ್ಕೆ 40 ಲೇಟರು ನೀರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಆದರೆ ಒಂಟೆಗೆ ಈ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ. ಆವಕಾಶ ದೊರೆತಾಗ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ನೀರು ಕುಡಿದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಕೆಂಪು ರಕ್ತ ಕಣಗಳು ಸೇಕಡ 240ರಷ್ಟು ಉಬ್ಬಿತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾದ ನೀರು ಮುಂದೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

— ಅನಿಲಕುಮಾರ ಮುಗುಳಿ

ಮಳೆಯಿಂದಾಗುವ ಪರಾಗಣ

ಪರಾಗಣ ಅಥವಾ ಪರಾಗಸ್ಕರ್ವದೋಡನೆ ರ್ಯಾಂಕರಿಸುವ ದುಂಬಿಗಳು, ಬಣ್ಣದ ಹೂವುಗಳು ನಮ್ಮ ಕುಣ್ಣಿಂದ ಸುಳಿಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಮಳೆಯಿಂದ ಪರಾಗಣ ಎಂದರೆ? ಹೊಸದೆನಿಸುತ್ತದಲ್ಲವೇ? ಆದರೆ ಈ ವಿಧಮಾನ ಹಳೆಯದೇ. ಇದನ್ನು ನಡೆಸಗೊಡುವ ಸಸ್ಯಗಳು ಕೆಲವನ್ನೇ.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿಂದ ಕಾಳು ಮೇಣಿನ ಬಳ್ಳಿ. ಆಸರೆಗೆ ಹಬ್ಬಿದ ಆದರ ಬಳ್ಳಿಯ ಬಳುಕುವ ಶಾಶೀಗಳ ಗಿಣ್ಣಗಳಿಂದ ಹೂಗೊಂಟಲು ಜೋತು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆಕರ್ಷಕ ಬಣ್ಣವಿಲ್ಲದ ಪೃತ್ಯಾದಾದ ಸುಮಾರು 50-150 ಹೂಗಳು ಗೊಂಟಲಿನಲ್ಲಿ ರುತ್ತವೆ. ಈ ಹೂಗೊಂಟಲಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಧ:

- ಬರಿಯ ಗಂಡು ಹೂಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ತಳೆಯುವ ಗೊಂಟಲುಗಳು
- ಬರಿಯ ಹೆಣ್ಣು ಹೂಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ತಳೆಯುವ ಗೊಂಟಲುಗಳು
- ಹೆಣ್ಣು, ಗಂಡು ಅಂಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಹೂಗಳನ್ನು ತಳೆಯುವ ಗೊಂಟಲುಗಳು.

ಈ ಹೂಗಳಿಗೆ ಬಣ್ಣ, ವಾಸನೆ, ಮಧು ಇತ್ಯಾದಿ ಆಕರ್ಷಕೆಗಳಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕ್ರಮಿಕೆಟ್‌ಗಳಿಂದ ಪರಾಗಣ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ತೊಂದರೆ. ಹೆಣ್ಣು ಹೂಗಳೂ ಗಂಡು ಹೂಗಳೂ ಬೀರೆ ಬೀರೆ ಗೊಂಟಲುಗಳಲ್ಲಿರುವುದು, ಇವು ಅರಳುವ ಶಾಯಿಗಳು ಒಂದಕ್ಕೂಂದು ತಾಳೆಯಾಗಿರುವುದು. ಪರಾಗಣಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾದ ಪರಾಗಣದ ಧಾಳು ಅಂಟು ಅಂಟಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಉಂಡೆಗಳಿಂತಿರುವುದು ಇತರ ತೊಂದರೆಗಳು. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಬೀರಾವ ಜೀವಿ ಅಥವಾ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಪರಾಗಣ ಏರ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಗೊಂಟಲೊಂದೇ ಆದರೂ

ಹೂವು ಅರಳುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾತಾಸವಿದೆ. ಗೊಂಟಲಿನ ಬುಡದ ಹೂವುಗಳು ಮೊದಲು ಅರಳಿದರೆ, ತುದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹೂವುಗಳು ಎಮ್ಮೋ ಸಮಯದ ಅನಂತರ ಅರಳುತ್ತವೆ. ಆಗ ಸುರಿಯುವ ಮಳೆಯ ನೀರು ಸಿದಿಸುವ ಹನಿಗಳು ಪರಾಗಣವನ್ನು ಒಮ್ಮೆಮಾಡುತ್ತವೆ. ರಾಚುವ ಮಳೆ ಹನಿಯು ಅಂಟು ಅಂಟಾದ ಪರಾಗದ ಉಂಡೆಗಳನ್ನು ಒಡೆದರೆ ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಹರಿಯುವ ಮಳೆಯ ನೀರು ಕೆಳಗಿರುವ ಗೊಂಟಲುಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಒಂದೇ ಗೊಂಟಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿರುವ ಹೂವುಗಳಿಗೆ ಪರಾಗವನ್ನು ತಲಟಿಸುತ್ತದೆ.

ಬಣ್ಣ ವಾಸನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಪುಟ್ಟಿ ಹೂಗಳಿರುವ ಗಿಡದ ಕಳೆ ಇದಾದರೆ ಹೂಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುವ ಗಿಡಗಳ ಕಳೆ ಕೇಳಿ. ಮೆಡಿಟರೇನಿಯನ್ ಪ್ರದೇಶದ ಫಾರೋಫ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ವಿಧದ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಿಂದ ಪರಾಗಣ ನಡೆಯುವುದು ತಿಳಿಯತ್ತ. ಆ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟಲಿನಾಕಾರದ ಹೂಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಭಾಗಗಳು ಬುಡದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಭಾಗಗಳು ಹೂಗಳ ತುದಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಬಟ್ಟಲಿನಾಕಾರದ ಹೂವಿನ ತುಂಬ ಮಳೆಯ ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡಾಗ ಬುಡದಲ್ಲಿದ್ದು ಗಂಡು ಭಾಗಗಳಿಂದ ಪರಾಗಗಳು ಹೊರಬಂದು ನೀರ ಮೇಲೆ ತೇಲುತ್ತವೆ. ಅನಂತರ ನೀರಿನ ಮೇಲ್ಪು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದ ಹೆಣ್ಣುಭಾಗಕ್ಕೆ ಪರಾಗಗಳು ತೇಲಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದುವು. ಹೀಗೆ ಮಳೆಯ ನೀರು ಹೂವಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಾಗವೇ ಪರಾಗಣವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಇಂಥ ವರ್ಷ ಪರಾಗಣವನ್ನು ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸುವ ಸಸ್ಯ ಪ್ರಭೀದಗಳು ಇನ್ನಾಂತಿರುವ ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ಇನ್ನೂ ಅಧ್ಯಯನ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ●

- ಬಿ.ಎಸ್. ಸೋಮಶೇಖರ

ಬಾಲವಿಚ್ಛಾನ

ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಷಯ ಸಂಚಿಕ (ಸಂಪುಟ 13)

ನವೆಂಬರ್ 1990 – ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1991

ಶೇಷನಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೀರ್ಷಕ	ಸಂಚಿಕ	ತ್ವರಿತ ಸಂಖ್ಯೆ
1.	ಅಲಜ್‌ ಅಥವಾ ಒಗ್ಗದಿರುವಿಕೆ	ನವೆಂಬರ್ 1990	6
2.	ರಾಬಟ್‌ ಮೂಕ್	ನವೆಂಬರ್ 1990	12
3.	ಮೂರು ಬಣ್ಣ ದೃಶ್ಯ	ನವೆಂಬರ್ 1990	18
4.	ಪ್ರಪುಲ್‌ ಚಂದ್ರರೇ – ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ	ಡಿಸೆಂಬರ್ 1990	6
5.	ಜೀವನದ ಆಧಾರ ಶೀಯೆ – ದ್ಯುತಿಸಂಶೋಷಣೆ	ಡಿಸೆಂಬರ್ 1990	11
6.	ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ ಮುಕ್ತಿ	ಡಿಸೆಂಬರ್ 1990	16
7.	ಮಾರಕ ರೋಗ ಪದ್ಧತಿ	ಡಿಸೆಂಬರ್ 1990	20
8.	$x^2 + y^2 = a^2 + b^2$: ಕನಿಷ್ಠ ಸಂಖ್ಯೆ	ಜನವರಿ 1991	6
9.	ಆಚಾರ್ಯ ಪ್ರಪುಲ್ ಚಂದ್ರರೇ – ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ	ಜನವರಿ 1991	10
10.	ವಿಲಿಯಂ ಹಾರ್ವೆ	ಜನವರಿ 1991	15
11.	ಭೂಮಿಯ ಕಂಪನ	ಜನವರಿ 1991	20
12.	ಬಾಕ್‌ ಹೋಲ್‌ ಜನನದ ಕಥೆ	ಫೆಬ್ರವರಿ 1991	6
13.	ಕಟ್ಟಿಗೆ ಅನಿಲಕಾರಕಗಳು	ಫೆಬ್ರವರಿ 1991	10
14.	ಟಿಕ್‌ಹಾಳದಲ್ಲಿ ಆದಿಮಾನವ ವಾಸ	ಫೆಬ್ರವರಿ 1991	14
15.	ಜನ್ಮ ಕುಂಡಲಿ	ಫೆಬ್ರವರಿ 1991	16
16.	‘ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧ’ ಹೇಗೆ?	ಫೆಬ್ರವರಿ 1991	22
17.	ಸರ್‌ ಫೆಡ್ರಿಕ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಬ್ರ್ಯಾಂಟಿಂಗ್	ಮಾರ್ಚ್ 1991	5
18.	ಮೇರಿ – ಮರಿಯ ಯುಗ	ಮಾರ್ಚ್ 1991	9
19.	ರುಚಿವಾಸನೆಗಳ ಗ್ರಹಣ – ಅಣು ರೂಪದಲ್ಲಿ	ಮಾರ್ಚ್ 1991	13
20.	ಆಹಾರ ಕಲಬೀರಕೆ – ಹೇಗೆ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವಿರಿ?	ಮಾರ್ಚ್ 1991	15
21.	ಬತ್ತದ ಸಸಿ ಬೆಳೆಸುವ ನೂತನ ವಿಧಾನ	ಮಾರ್ಚ್ 1991	16
22.	ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ	ಮಾರ್ಚ್ 1991	20
23.	ಸಾಗರ ಖನಿಜಗಳು	ಮಾರ್ಚ್ 1991	22
24.	ಬಾನೆತ್ತರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಕಿಡಿ	ಏಪ್ರಿಲ್ 1991	4
25.	ಸಾಗರ ಮಾಲಿನ್ಯ	ಏಪ್ರಿಲ್ 1991	7
26.	ಭೂವಿಯನ್ನೆತ್ತಲು ಹೊರಟ ವೀರ	ಏಪ್ರಿಲ್ 1991	11
27.	ಪಾದರಸದಿಂದ ಚಿನ್ನ	ಏಪ್ರಿಲ್ 1991	12
28.	ಒಂದೇ ಸ್ವಭಾವದ ಹಕ್ಕಿಗಳು	ಏಪ್ರಿಲ್ 1991	15
29.	ಸಂಖೀಯ ಅಪವರ್ತನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಏಪ್ರಿಲ್ 1991	18
30.	ಬೃಹದಾಕಾರದ ಶಾಯಿ – ಜೋಡಿ ತೆಂಗು	ಏಪ್ರಿಲ್ 1991	21
31.	ಮುಕ್ಕಳ ದಂತಾರೋಗ್	ಮೇ 1991	5
32.	ಕುಬ್ಬರೂ – ದೃಶ್ಯರೂ	ಮೇ 1991	7
33.	ಪೂರ್ವ ಯಾವುದು?	ಮೇ 1991	8
34.	ಹರ್ಷೇರಿಯಂ	ಮೇ 1991	14
35.	ಮಿದುಳು – ಜ್ಞಾತ, ಅಜ್ಞಾತ	ಮೇ 1991	17
36.	ಒಂದು ಸಂಖ್ಯಾಮಾಲೆ	ಮೇ 1991	20

ಕರ್ತನು ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೀರ್ಷಕ	ಸಂಚಕ	ಪ್ರಟಿ ಸಂಖ್ಯೆ
37.	ಪರಿಸರ – ಏನು, ಎತ್ತ?	ಜೂನ್ 1991	4
38.	ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಇತಿಹಾಸ	ಜೂನ್ 1991	5
39.	ಕನಾಡಕದ ಅರಣ್ಯಗಳು	ಜೂನ್ 1991	8
40.	ಆಮ್ಲ ಮಳಿ	ಜೂನ್ 1991	12
41.	ಹಿರಿಯರ ಪರಿಸರ ಪ್ರಚ್ಯಾ	ಜೂನ್ 1991	14
42.	ಪ್ರಾಕೇಜಿಂಗ್ ವಸ್ತು – ಪುನರ್ಬಂಧಕೆ, ವಿಲೇವಾರಿ	ಜೂನ್ 1991	17
43.	ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆ – ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ	ಜೂನ್ 1991	20
44.	ಸ್ಯಾಮನ್ ಸ್ಟೇವಿನ್	ಜುಲೈ 1991	5
45.	ಜೀವಿರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯ ಹರಿವು	ಜುಲೈ 1991	9
46.	ಸಸ್ಯನಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಶಲ್ಲು	ಜುಲೈ 1991	13
47.	ಗೋಲ್ಡ್‌ಮನ್ ಪ್ರರಸ್ಪಾರ	ಜುಲೈ 1991	17
48.	ಕುಷ್ಣರೋಗ	ಜುಲೈ 1991	18
49.	ಚಲನಚಿತ್ರದ ಪ್ರಾರಂಭ	ಜುಲೈ 1991	22
50.	ಸರೀಸೃಪಗಳ ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	ಅಗಸ್ಟ್ 1991	5
51.	ಜ್ಯೋತಿಕ ಅನಿಲ ಸ್ವಾವರ	ಅಗಸ್ಟ್ 1991	8
52.	ಎನಜೆಂಟ್	ಅಗಸ್ಟ್ 1991	9
53.	ಡ್ಯೂನಾಸಾರ್ – 150ನೇ 'ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬಿ'	ಅಗಸ್ಟ್ 1991	11
54.	ಪರಿಸರ: ೒೦ದು ಪ್ರಬಲ ಯುದ್ಧಾಸ್ತ್ರ	ಅಗಸ್ಟ್ 1991	17
55.	ಪ್ರಣಾಲೆ ಶಿಶು	ಅಗಸ್ಟ್ 1991	23
56.	ಆರೆತಲೆ ಕೂಲೆಗೆ ಹೊಸಮದ್ದು	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1991	4
57.	ಅಂಚೆ ನಿರ್ದೇಶಕ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1991	8
58.	ನಿದಾ, ವಿಹಾರ	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1991	9
59.	ಪ್ರಾಣಿರಾಜ್ಯದ ದ್ಯುತ್ಯರು	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1991	13
60.	ನರಮಂಡಲದಿಂದ ವಿಳಾಸ	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1991	15
61.	ಹಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಹಣ್ಣು	ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1991	5
62.	ಸಂವೇದನಹಾರಿಗಳ ಕಥೆ	ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1991	7
63.	ಧೂಮಕೇತು	ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1991	10
64.	ನರಮಂಡಲದ ಜೀವಕೋಶಗಳು	ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1991	12
65.	ಡಾರ್ವಿನ್ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಮತ್ತಮ್ಮ ಸಮಧಾನ	ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1991	23

ವಿಜ್ಞಾನ ಕೌಶಲ

1.	ಮುಗಿಯದ ಯುದ್ಧ	ನವೆಂಬರ್ 1990	5
2.	ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡ 'ಮಟ್ಟನ್' ಸುರಂಗ	ಜನವರಿ 1991	3
3.	ವಿಚಿತ್ರ, ಧೂಮಕೇತು – ಕೈರನ್	ಫೆಬ್ರವರಿ 1991	3
4.	ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒಡೆಯದೆ ಕಲಸಬಹುದೇ?	ಮಾರ್ಚ್ 1991	3
5.	ನುಂಗೋಣ ಎಷ್ಟು ಬೇಗ?	ಏಪ್ರಿಲ್ 1991	3
6.	ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಪಿದ್ದುಮಾನಗಳು	ಜೂನ್ 1991	3
7.	ವಿಸ್ಯಾಯಗಳ ಆಗರ ಫೋಬೋಸ್	ಜುಲೈ 1991	5
8.	ಕೂಗುವ ಗುಡ	ಅಗಸ್ಟ್ 1991	3
9.	ರಕ್ತದೊತ್ತುಡಕೆ ಮದ್ದು ಬೇಡ	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1991	6
10.	ಕೊಯ್ಯುವುದರಲ್ಲಿ ಪಾಪ್ಕಿಂತ ಮೇಲು	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1991	7
11.	ಶ್ರವಣ ಭೂಮೆ	ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1991	3

ಕರ್ಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೀರ್ಷಿಕೆ	ಸಂಚಯ	ಪ್ರತಿ ಸಂಖ್ಯೆ
ನೀನು ಬಲ್ಲಿಯಾ?			
1.	ಪಾತಾಳದಲ್ಲಿ ದೈತ್ಯ ತಿಂಗಿಲ	ನವೆಂಬರ್ 1990	3
2.	ಅಮಾಬಿಯಾಸಿನ್	ಡಿಸೆಂಬರ್ 1990	3
3.	‘ಬೀಳು’ – ವಿಶ್ವೇಷಣೆ	ಜನವರಿ 1991	8
4.	ಹುದುರೆ ನಿಂತೂ ನಿದಿಸಬಲ್ಲದು	ಫೆಬ್ರವರಿ 1991	9
5.	ದೇಹದ ಉಷ್ಣತೆ	ಮಾರ್ಚ್ 1991	17
6.	ಪತ್ರರಂಧ್ರ – ಒಂದು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಅಧ್ಯಾತ	ಆಗಸ್ಟ್ 1991	10
7.	ಮಹಾಸರ್ವ – ಹೆಬ್ಬಾವು	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1991	3

ನೀನೇ ಮಾಡಿ ಸೋತು

1.	ಮಿಕ್ಕಿ ಹೋಸ್ ಎಲ್ಲಿ?	ನವೆಂಬರ್ 1990	9
2.	ಕುಣಿಕೆ ಸ್ವಾರಿಯ ಮರ್ಮ	ಡಿಸೆಂಬರ್ 1990	8
3.	ಸರಳ ಮಳೆಮಾಪಕ	ಜನವರಿ 1991	13
4.	ಮನೆಯೊಳಗೊಂದು ಕಾಮನ ಚಿಲ್ಲು	ಫೆಬ್ರವರಿ 1991	15
5.	ಮಣಿನ ಜಲಧಾರಣ ಸಾಮಧ್ಯ	ಮಾರ್ಚ್ 1991	8
6.	ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸಾಗಣೆ	ಮಾರ್ಚ್ 1991	6
7.	ನೀರಿನ ಆವಿ – ಉಷ್ಣತೆ	ಮೇ 1991	13
8.	ಯಾವ ಕನ್, ಎಮ್ಮೆ ಮಲೀನಕಾರಿ	ಜೂನ್ 1991	7
9.	ಮಣಿನ ಲೋಮನಾಳತ್ವ	ಜುಲೈ 1991	16
10.	ಕ್ರೋಂವನ ಚಕ್ರ	ಆಗಸ್ಟ್ 1991	15
11.	ದ್ಯಾವಣಗಳ ಅಧ್ಯಯನ	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1991	22
12.	ಒಂದಿಯ ರಾಸಾಯನಿಕ ರಚನೆ	ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1991	9

ವಿಜ್ಞಾನದ ಮುನ್ದುಡಿ

1.	‘ಅದಿತ್ಯ’ – ನಮ್ಮ ಮೊದಲ ಟೋಕಮಕ್	ನವೆಂಬರ್ 1990	15
2.	ಹಿಮವಶ್ವರ್ವತದ ವಯಸ್ಸು	ಡಿಸೆಂಬರ್ 1990	17
3.	ಜೀಡರ ರೇಷ್ನ್	ಡಿಸೆಂಬರ್ 1990	17
4.	ಕೀಟನಾಶಕ ಕಿತ್ತಲೆ ಸಿಪ್ಪೆ	ಡಿಸೆಂಬರ್ 1990	19
5.	ಹಾಲು ಮತ್ತು ಹುಳುಕು ಹಲ್ಲು	ಜನವರಿ 1991	18
6.	ಜರರದ ಹುಣ್ಣಿಗೆ ಬಾಳಿಕಾಯಿ ಮದ್ದು	ಜನವರಿ 1991	18
7.	ಬಂಗಾರದ ಸುಳಿವು ಕೊಡುವ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ	ಫೆಬ್ರವರಿ 1991	18
8.	ಕರಗಿದ ಮಂಡುಗಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆ	ಫೆಬ್ರವರಿ 1991	18
9.	ಜಿಡ್ಡು ತೆಗೆಯುವ ಎಂಜೈಮು	ಮಾರ್ಚ್ 1991	19
10.	ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಶೈತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ	ಮಾರ್ಚ್ 1991	23
11.	ನಿಯಾಂಡರ್‌ಲ್ ಮಾನವನನ್ನು ಕುರಿತು	ಮಾರ್ಚ್ 1991	23
12.	ಎಕ್ಸ್‌ಕಿರಣ ದೂರದರ್ಶಕ	ಮೇ 1991	10
13.	ಒಜೋನ್ ಪದರದ ರಿಪೇರಿ	ಮೇ 1991	10
14.	ಪದನೆಯ ಬಲದ ಶೋಧನೆ	ಮೇ 1991	11
15.	ವಜ್ರದ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫೋರ್ಮರ್	ಮೇ 1991	12
16.	ಗೀಳಿನ ವ್ಯಾಧಿ	ಮೇ 1991	12
17.	ಒಜೋನ್ ಹಗರಣ	ಜೂನ್ 1991	15

ಕರ್ಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೀರ್ಷಿಕೆ	ಸಂಚಕ್	ಪ್ರತಿ ಸಂಖ್ಯೆ
18.	ಸಮುದ್ರ ಕ್ಷೋಭೀಯ ಉಪಶಮನ	ಜೂನ್ 1991	15
19.	ವಿಷಪೂರಿತ ಅಮೇಜಾನ್	ಜೂನ್ 1991	16
20.	ಬರ್ಬಾಲ್	ಜುಲೈ 1991	18
21.	ಜಾಣ ಇರುವೆಗಳು	ಆಗಸ್ಟ್ 1991	14
22.	ದಕ್ಷ ಸೌರಕೋಶಗಳು	ಆಗಸ್ಟ್ 1991	14
23.	ಬಾಂಬ್ ಪತ್ತೆಗೆ ಹೊಸ ಸಾಧನ	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1991	20
24.	ಹೃದೋಗಕ್ಕೆ ಹಸುರು ಡೈಪಢ	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1991	20

ವಿಜ್ಞಾನ ವಿನೋದ/ಗಣಿತ ವಿನೋದ

1.	ಮರಳಿ ಮೂಲ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ	ನವೆಂಬರ್ 1990	23
2.	ಹೊಸ ವಾರಗಳು	ಡಿಸೆಂಬರ್ 1990	4
3.	ಶತಪೂರಕಗಳ ವರ್ಗ	ಜನವರಿ 1991	9
4.	ಪೂರ್ಣಾಂಕಗಳೊಂದಿಗೆ ಸರಸ	ಫೆಬ್ರವರಿ 1991	13
5.	ಕೂಡಿಸು, ಗುಣಿಸು – ಉತ್ತರ ಒಂದೇ	ಮಾರ್ಚ್ 1991	4
6.	ರಾಮಾನುಜನ್ ಮಾಯಾ ಚಾಕ	ಏಪ್ರಿಲ್ 1991	9
7.	ಭಾಸ್ಕರಾಚಾರ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು	ಜುಲೈ 1991	7
8.	ಗೂಡೋಳಗಿನ ಗೂಡುಗಳು	ಆಗಸ್ಟ್ 1991	7
9.	1176470588235294ರ ಗಮ್ಮತ್ತು	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1991	11
10.	ಶಬ್ದ ಪ್ರವಂಚ	ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1991	16
11.	ಮಾಯಾ ಆಯತ	ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1991	16

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರಯೋಗ

1.	ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೇ? ಕೇಳಬೇಕೇ?	ನವೆಂಬರ್ 1990	16
2.	ಪ್ರೇರಣಾ ಸುರುಳಿ – ವಿದ್ಯುತ್ ಪರಿವರ್ತಕ	ಡಿಸೆಂಬರ್ 1990	18
3.	ನೇಯಲು ಪ್ರಾರಂಭ, ಹುಲ್ಲಿನ ಬೆಳಕು	ಜನವರಿ 1991	5
4.	ಒಂದು ಮುಗ್ಗಿ ಬೇರೆ ಮಾಹಿತಿ	ಫೆಬ್ರವರಿ 1991	20
5.	ಸಂಶೋಧನೆ? ವರ್ಗಕ್ಕೊಂಡು ವಿಧಾನ	ಏಪ್ರಿಲ್ 1991	13
6.	ನೀರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಬನ್ ದ್ಯು ಆಕ್ಸಿಡ್	ಮೇ 1991	3

ಶೀತ ಸಂಮಿಲನ – ಭಾರತದಲ್ಲಿ?

ಸಾಮಾನ್ಯ ಉಷ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ ಡ್ರೌಟೇರಿಯಮ್ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಸ್‌ಗಳ ಸಂಮಿಲನ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ವಾದ-ವಿವಾದಗಳು ಈ ವಿದ್ಯುತ್ವಾನಂದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ಥಕ ಸಹಮತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ವಿಫಲ ವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಮುಂಬಯಿಯ ಬಾಬಾ ಪರಮಾಣು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಇಂಥ ಶೀತ ಸಂಮಿಲನಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪುರಾವೆ ದೊರಕದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಡ್ರೌಟೇರಿಯಮ್ ಅನಿಲವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಟ್ರೈಟೇನಿಯಮ್ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯನ್‌ ಡ್ರೌಟೇರಿಕ್‌ತ ಟ್ರೈಟೇನಿಯಮ್

(ಡ್ರೌಟ್) ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಇಂಥ ಡ್ರೌಟ್ ಚೆಕ್ಕಿಗಳಿಂದ ನೀರವಾಗಿ ಟ್ರೈಟೇನಿಯಮ್‌ನ್ನು ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಅಳೆದುದಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಒತ್ತುಡದಲ್ಲಿ ಡ್ರೌಟೇರಿಯಮ್ ಅನಿಲವನ್ನು ಟ್ರೈಟೇನಿಯಮ್ ಚೆಕ್ಕಿಗಳೊಳಗೆ ರೇಬಿಸಿ ಅವನ್ನು ದ್ರವ ನೈಟ್ರೋಜನ್ (-196 ಡಿಗ್‍ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್) ಉಷ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ ತಾಪೀಯ ಆವರ್ತನೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿದರು. ಸಂಮಿಲನದ ಉತ್ತರವ್ವಾದ ಟ್ರೈಟೇನಿಯಮ್‌ನ್ನು ಅದು ಹೊಮ್ಮಿಸುವ ಬೀಳ ಎಕರಣಾದಿಂದ ಅಳೆದರು. ●

ಅಗಸ್ಟ್ 1991

1: ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ತಂತ್ರವಿಷ್ಯೆ ಮತ್ತು ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಅಸ್ಟ್ರಾಗಳನ್ನು ತೃತೀಯ ಜಗತ್ತಿನ ದೇಶಗಳಿಗೆ (ಅಂದರೆ ಲ್ಯಾಟ್‌ನ್‌ ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಏಷ್ಟಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ದೇಶಗಳಿಗೆ) ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಚೆನವು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಎಮ್ - 11 ಎಂಬ, ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಅಸ್ಟ್ರಾವನ್ನು 300 ಕಿಮೀ ದೂರಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಬಲ್ಲ ಕ್ಷಿಪಣಿಯನ್ನು ಅದು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದೆ.

1: ಪ್ರತೀ ಮಳಗಾಲದಂತೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಕರಾವಳಿಯ ಹಳವೆಡ ಕಡಲೋರಿತ ತೀವ್ರವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸರ್ವಮಾನ್ಯವಾದೊಂದು ಪರಿಹಾರ ಇನ್ನೂ ದೂರಕರ್ಚೇಕಾಗಿದೆ.

3. ಮೆಟ್ರೋರು ಜಲಾಶಯ ಇಂದು ಗರಿಷ್ಟ ಮಟ್ಟ ತಲಷಿದೆ. ಈ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆ ತಲಷಿದ್ದು 1981ರಲ್ಲಿ.

7: ಶಿಲಾಂಗ್‌ನಿಂದ 140 ಕಿಮೀ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಡೊಮೆಯಸಿ ಯೂತ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯುರೇನಿಯಂ ನಿಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಪತ್ತಹಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ.

* ನೆಲದಿಂದ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿರುವ ಸುಂಗರಗಳು ಪೃಥಿವೀ-3 ಕ್ಷಿಪಣಿಯನ್ನು ಇಂದು ಶ್ರೀಹರಿಹೋಟದಲ್ಲಿ ಉಡ್ಡಿಸಲಾಯಿತು.

* ಬಿಟನ್ ಮತ್ತು ಯುರೋಪ್ ಭೂಖಂಡಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಸತತ ಸಂಪರ್ಕ ಕೊಂಡಿಯಾಗಲಿರುವ ಸಾಗರಾಂತರ್ಗತ ಸುರಂಗ 1993ನೇ ಜೂನ್ 11 ಅಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ತೆರೆಯಬಹುದು.

* ದೂರದೃಷ್ಟಿ, ಸಮೀವರದೃಷ್ಟಿ, ಅಬಿಂದುಕತೆ (ಅಸ್ಟ್ರಾಗ್‌ನ್‌ಸರ್ವ್‌)ಗಳಲ್ಲವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದ ‘ಇಂಡ್ರಾಸ್ಕ್ರಾಮಲ್‌ ರಾನ್‌ಫ್ರೆಯಲ್‌ 80ಗ್‌’ ಎಂಬ ಸಾಧನವನ್ನು ಕಾಲಿಫೋರ್ನಿಯದ 'ಕೆರಾವಿಶನ್‌ ಆರ್‌ ಸಾಂತಕ್ಕಾರ' ಎಂಬ ಕಂಪನಿ ವಿನ್ಯಾಸಿಸಿದೆ.

ವಿಜ್ಞಾನ ವಾರ್ತೆ

25: ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಸೆಂಟರ್ ಫಾರ್ ಸೆಲ್ಸುಲರ್ ಆಂಡ್ ಮಾಲಿಕುಲರ್ ಬಯಾಲಜಿಯ (ಕೋಶ ಮತ್ತು ಅಳು ಜೀವ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ) ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕಡಂಬಿಳ ಹಾವಿನ ಜೀನೋಮ್ (ಜೀನೊಪಟ್ಟಿ)ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಡಿಎಂಎ ಫಾಟಕವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು ಶಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ವೃಕ್ಷಿಯ ಜೀನೆಟಿಕ್ ಪ್ರರೂಪವನ್ನು ಆ ವೃಕ್ಷಿಯ ಹೆತ್ತಿರ ಅಥವಾ ಸಮೀಪ ಸಂಬಂಧಿಗಳ ಜೀನೆಟಿಕ್ ಪ್ರರೂಪದೊಂದಿಗೆ ಹೊಲಿಸಿ ನೋಡಲು ಈ ತಿಎನ್‌ಎ ಫಾಟಕ (ಎಡ್‌ಎಲ್‌ಎ.ಎ.ಎಮ್‌ ಎಂದು ಅವರು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ) ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ಹತ್ತೀಯಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಿ ಶಾಪರಸನ್ ದೇಹದ ಉತ್ತರಕ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕಳೆಸಿದ್ದಾರೆ.

27: ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಇಂಧನ ಚಕ್ರದ ಹೊನೆಗೆ ಉಳಿಯುವ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ವಿಶೇಷಾಯುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 1000 ಮೇಗಾವಾಟ್ ರಿಯಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ 235 ಮೇಗಾವಾಟ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ರಿಯಾಕ್ಲಿಯರ್‌ಗಳು ಮೇಲು ಎಂದು ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ಕುರಿಷಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪಿ.ಕಿ. ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

28: ಸೋವಿಯತ್ ಒಕ್ಕೂಟದ ವಿವಿಧ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿ ಹೋಗಿರುವ ಮೂವತ್ತು ಸಾವಿರ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಆಸ್ತಿಗಳ ಉಸ್ತುವಾರಿಗೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದು ಉಚಿತವೆಂದು ಸೋವಿಯತ್ ಆಧ್ಯಕ್ಷರ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಹಾರ ಯಿಫ್ಸ್‌ನ ವೆಲಿಕೋವ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದಿನ ಸೋವಿಯತ್ ಒಕ್ಕೂಟದ ಸ್ವಾನದಲ್ಲಿ 15 ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಕುಟ್ಟಬಹುದೆಂಬ ಭಾವನೆಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಶಾರಣ.

* ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ 4.8 ಕಿಮೀ ಆಳದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದೊಂದು ಖಗೋಲ ದೂರದರ್ಶಕವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಹವಾಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಯೋಚಿಸಿದೆ.

ರೂಪ ಪ್ರಾಣಿಮಾರ್ಗ ಕಾವ್ಯದಾಸ

ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಜ್ಯಾರಿ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಶುದ್ಧ ವಾಯು ಕಾನೂನಿನ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಗಳು ಹೀಗಿವೆ: (1). ಕಿ.ಶ. 2000ದೊಳಗೆ ಸಲ್ಲರ್ ದ್ಯು ಆಕ್ಸ್‌ಡ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಅರ್ಥದರ್ಶ, ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಆಕ್ಸ್‌ಡು ಉತ್ಪಾದನೆಯು $1/3$ ರಷ್ಟು ಕಡಮೆಯಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲನ್ನು ಉರಿಸುವ ಉದ್ದಿಮೆಗಳು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 3 ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್ ಖಚುಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. (2). ಕಾರುಗಳು ಸೇಕಡ 60ರಷ್ಟು ಕಡಮೆ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಆಕ್ಸ್‌ಡನ್ನು, ಸೇಕಡ 40ರಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಹೈಡ್ರೋಕಾರ್ಬನ್ ತಾಜ್ಜ್ಗಳನ್ನು 2003ರೊಳಗೆ ಉತ್ಪಾದಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತೇಲ ಮತ್ತು ಅಟೋವಾಹನ ಕಂಪನಿಗಳು ಹೊಸ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸಬೇಕು. (3). ನಂಜು ಮತ್ತು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಕಾರ್ಬಗಳಿಂದ:

ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುವ 189 ರಾಘಾಂನಿಕಗಳ ಉತ್ತರದನೆ 2003ರೊಳಗೆ ಸೇಕಡ 90ರಷ್ಟು ಕಡಮೆಯಾಗಬೇಕು. ಹೊಸ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಜ್ಜನೆಯನ್ನು ಉತ್ತರದರೂ ಖಚಿಸಬೇಕು; ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆಧಿಕ ಬಂಡವಾಳ ವಾರಬೇಕು. (4). ಕಿ.ಶ. 2000ದೊಳಗೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ನಿರ್ಮಾಣ ರಾಘಾಯ್‌ಕಗಳ ಉತ್ತರದನೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಶೈತ್ಯಕಾರಿ ವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಇವು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇವು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರದರೂ ಉತ್ಪಾದಿಸಬೇಕು.

ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಶುದ್ಧ ವಾಯು ಶೀಕಾದರೆ ಸೆಳ್ಳು ಬೀಳಿ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದ್ದರಿಂದ ಅಮೆರಿಕದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕುದ್ದ ವಾಯುವಿಗೆ ಹೋಲಿಸದರೆ ಮಾರ್ಗಾಳ್‌ ಎಂದು ವಿಶ್ವಾಸಿಸಿದ್ದಾರೆ. ●

ಮುಂದೆ ಬರುವ ಬಸ್‌ಗೆ ರೇಡಿಯಲ್ ಟೈರ್‌ಗಳು ಇರುತ್ತಾ?

ರಾಜ್ಯ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬಸ್‌ಗಾಗಿ ನೀವು ಕಾಯು ತ್ತಿದ್ದರೆ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಹೊದು ಎನ್ನುವ ಉತ್ತರದ ಸಂಭವವೇ ಹೆಚ್ಚು. 1986ರಿಂದಲೂ ಕೆಲವು ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಸ್‌ಗಳು ರೇಡಿಯಲ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಒಡಾಡುತ್ತವೆ.

ಮೊಷ್ಯುವಾಗಿ, **ವಿಕ್ರಾಂತ್**

ತಯಾರಿಸಿದ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ರೇಡಿಯಲ್‌ಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಯೇ ಅವುಗಳ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಇವುಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ನಂತರ, ರೇಡಿಯಲ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಬಸ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಉತ್ಕೃಷ್ಟಿಸಿದಲೇ ಮಾಡಿದ ಭಾರತದ ಏಕಮೇವ ಟ್ರಕ್ ಮತ್ತು ಬಸ್ ರೇಡಿಯಲ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನಿಮಗೆ ಬಹಳ ಹೇಳಬಲ್ಲೆವು. 1983ರಷ್ಟು ಮೊದಲೇ ವಿಕ್ರಾಂತ್ ಹೇಗೆ ರೇಡಿಯಲ್‌ಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು; ಸೂಕ್ತ ಗಮನದೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ

ಅವುಗಳು ಇಂಥನ ಮತ್ತು ರಿಪೋರ್ಟ ಖಚಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ; ಸಾಮಾನ್ಯ ಟೈರ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಹೇಗೆ ಅವು ಬಹಳ, ಬಹಳ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುತ್ತವೆ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನಲ್ಲ ಹೇಳಬಲ್ಲೆವು. **ವಿಕ್ರಾಂತ್** ತಾಂತ್ರಿಕ

ಸಹಯೋಗ ಹೊಂದಿರುವ ಅವಾನ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಯು.ಕೆ.ಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ನಾನ್ ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಬಹುಶ: ನೀವು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಿರಿ. **ವಿಕ್ರಾಂತ್** ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ತರುಣ ಟೈರ್ ತಯಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಯೂ ಆಗಿದೆ. **ವಿಕ್ರಾಂತ್**ನ ಟೈರ್‌ಗಳನ್ನು ನೀವೂ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಯೋಜನಿಕ ಮಾಡಬಹುದು.

**ಟ್ರಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ
ಆಲ್ ಸ್ಟೀಲ್ ರೇಡಿಯಲ್‌ಗಳು**
VIKRANT
ನಿಂದ ಮಾತ್ರ

ತ್ವಿಸಿ ನೋಡಬಾರದು. **ವಿಕ್ರಾಂತ್**, ರೇಡಿಯಲ್‌ಗಳನ್ನು ಅಮೆರಿಕ, ಯುಕೆ, ಆಫ್ರಿಕಾನಿಸ್ತಾನ ಮತ್ತು ಅಷ್ಟಿರುದ ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಿಗೆ ರಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಒದುಗರಿಗೆ ಸೂಚನೆ:

ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1991 – ಭಾಲವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ನಿಮಗೆ ಪದಗಳು ತಪ್ಪಿದ ಹಾಗೆ ಅಥವಾ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಹಾಗೆ ಕೆಲಪೆಡೆ ಕಾಣಿಸಬಹುದು. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಒಂದುದಕ್ಕೆ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತಿ. ನಿಮ್ಮ ಯೋಚನಾ ಲಹರಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಬಹುದಾದ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಪುಟ 2: ಇಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರ ಒಂದು ಮಾದರಿ ಜ್ಞಾಲಾಮುಖಿಯ ಅಡ್ಡ ಭೇದ. ಮಧ್ಯ ಹಾಗೂ ಬದಿಯ ಬಿರುಕುಗಳಿಂದ ಶಿಲಾದ್ವಾರ ಹೊಮ್ಮೆಬಹುದು.

ಪುಟ 5: ಇಲ್ಲಿಂದ ವಿಷಯ ಮುಂದಿನ ಪುಟಕ್ಕೇನೇ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ಅಂದರೆ 6ನೇ ಪುಟದಿಂದ ನಿರೂಪಣೆ 8ನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ.

ಪುಟ 7: 'ಸಂವೇದನಹಾರಿ' ಅಂದರೆ 'ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವಂಥದು'. 'ಸಂವೇದನಾಹಾರಿ' ಅಂದರೆ ಸಂವೇದನೆಯೇ ಆಹಾರವಾಗಿ ಉಳ್ಳಿಂಥದು ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಬರಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲನೆಯ ರೂಪವನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಮೇಲಿನ ಮತ್ತು ಕೆಳಗಿನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು 1ನೇ ಮತ್ತು 2ನೇ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಪುಟ 12, 13: ಈ ಎರಡು ಪುಟಗಳಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಬಹುದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರ 1ಎಂದೇ ಭಾವಿಸಿ. 12ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಎಡಕ್ಕೆ ಮಾದರಿ ನ್ಯಾರಾನ್. ಮೇಲೆ ಬಲಕ್ಕೆ ಜಾಲ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನ್ಯಾರಾನ್. ಮಧ್ಯ ಮಿದುಳಿನ ಧಲಮಸ್ ಭಾಗದ ಒಂದು ನ್ಯಾರಾನ್ ಇವೆ. 13ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಸರೆಬೆಲಮ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಜೀವಕೋಶ (ಮೇಲೆ ಎಡಕ್ಕೆ) ಹಾಗೂ ಮಿದುಳು ಹೊದಿಕೆಯ ಒಂದು ಜೀವಕೋಶ (ಕೆಳಗೆ ಮಧ್ಯ) ಇವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 1 - ಕೋಶದೇಹ, 2- ಡೆಂಡ್‌ಟ್ರೋ, 3-ಡೆಂಡ್‌ಟ್ರೋ ಮುಳ್ಳು, 4-ಆಕ್ರಾನ್, 5-ಮಂಯಲ್ನಾ ಕವಚ, 6-ರನ್‌ವೀರ್ ಗೆಣ್ಣು, 7-ಆಕ್ರೀಯ ಡೆಂಡ್‌ಟ್ರೋ.

ಪುಟ 14: ಚಿತ್ರ (2) ಎಂದು 12ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ್ದು 14ನೇ ಪುಟದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಂಥದು. ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ನ್ಯಾರೋಗ್ನಿಯಗಳನ್ನು ('ನ್ಯಾರೋಗ್ನಿಯ' ಅಲ್ಲ) ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಪುಟ 16: 'ಶಬ್ದ ಪ್ರಪಂಚದ ಮೊದಲ ಪ್ರಾರದ ಕೊನೆಗೆ ಕೆಲವು ಶಬ್ದಗಳು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿವೆ. ಆ ಪ್ರಾರದ ಕೊನೆಗೆ ಹೀಗೆ ಓದಿ: 'ಅವುಗಳನ್ನು ಲ್ಯಾಕ್ಲೇಸ್‌, ಲ್ಯಾಕ್ಸೈಸ್, ಲ್ಯಾಕ್ಲೋಬ್ಯಾಸಿಲಸ್ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಕ್ಸೈಟ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ಯುಕ್ತ. ಅಂತಹೀ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಏಶಿಪ್ಪ ಪ್ರೋಟೀನಿಗೆ ಲ್ಯಾಕ್ವಾಲ್ಬುಮಿನ್ (Lactalbumin) ಎಂದು ಹೇಣು—ಅದು ಅಲ್ಲಿಷಿನ್ ವರ್ಗದ ಪ್ರೋಟೀನಾದುದರಿಂದ'.

'ಮಾಯಾ ಆಯತ'ದ ಲೇಖಕರು ಎನ್.ಎಸ್. ಸೀತಾರಾಮರಾವ್ ಆವರು.

ಪುಟ 17: ವಿಜ್ಞಾನವಾತ್ಮಕ ಯಾವ ತಿಂಗಳನದೆಂದು ಗೊತ್ತಿರಲಿ – ಜುಲೈ 1991. ಎಡಬದಿಯ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಆ ತಿಂಗಳ ದಿನಾಂಕಗಳು.

ಪುಟ 20: 'ಕಳಿದ ಸಂಬಿಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳು' ಎಂಬಲ್ಲಿ 7ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಉತ್ತರ 19512 (ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು ಸಾವಿರದ ಬಂಂಬ ಹನ್ನೆರಡು)

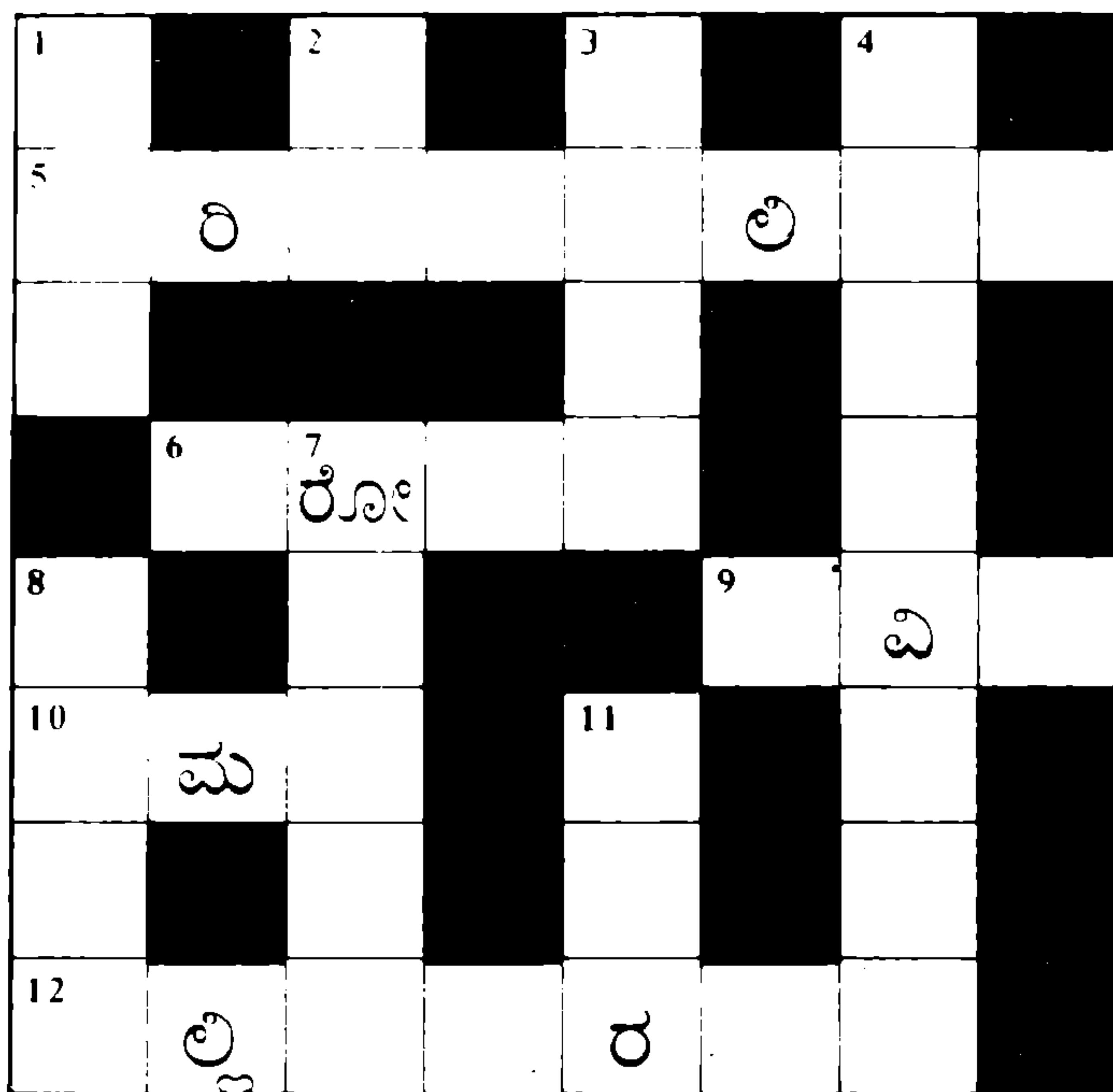
ಪುಟ 21: x ನ್ನು a ಯಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದಾಗ ಬರುವ ಭಾಗಲಬ್ಜ q ಆದರೆ. ಸಿಗುವ ಶೀಫ್ : A ದರೆ $x = (q \times a) + r$

ಪುಟ 22: ಇದನೇ ಪ್ರಶ್ನೆ: 'ನವಿಲುಗಳು ಮಿಲನಗೊಳ್ಳದೆ ಕೇವಲ ಗಂಡಿನ ಕಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ಗಭ್ರ ಕಟ್ಟುತ್ತವೆ ಹೇಗೆ?'

ಕಾಂಗರೂ ಇಲ್ಲಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವೇಧ ಗ್ರಂಥಿಗಳಲ್ಲ (ಅಂದರೆ ಬೆಷರು ಸೂಸಲು ಕಾರಣವಾದ ಗ್ರಂಥಿಗಳೆಲ್ಲ, ಸಾರೀಕ್ರತವಾದ (ಅಂದರೆ ಕಡವೆ ನೀರಿನ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಲವಣಾಂಶವಿರುವ) ಮೂತ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆ.

ಪುಟ 24: ವಿಜ್ಞಾನ ಚಕ್ರಬಂಧವನ್ನು ಈ ಭಾರಿ ರಚಿಸಿದವರು ನಾರಾಯಣ ಶೈಕ್ಷಣಿ.

ವಿಜ್ಞಾನ ಚಕ್ರಬಂಧ

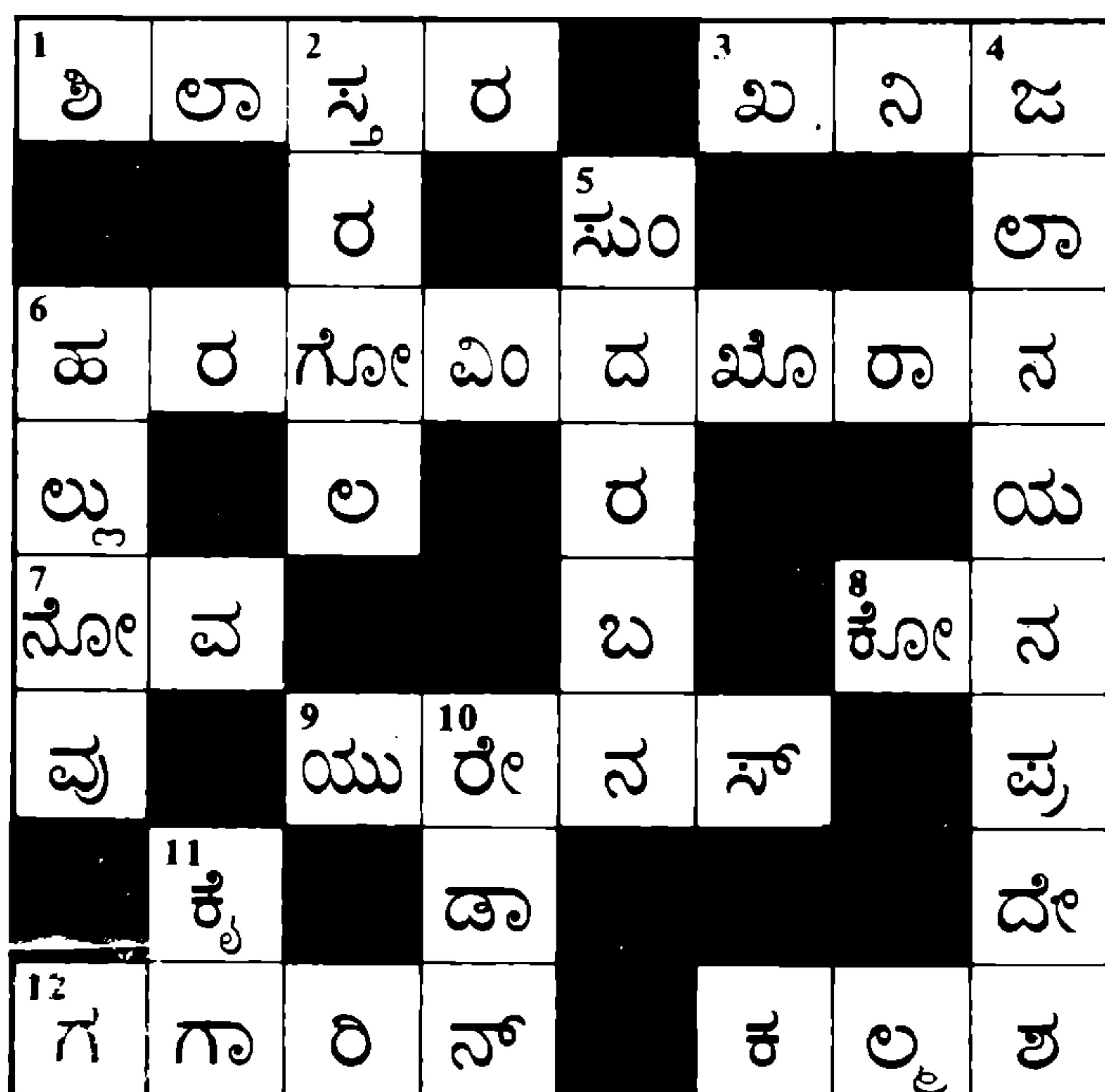
ಕೆಳಗೆ ಹೊಟ್ಟಿರುವ ವಿವರಗಳನ್ನು ಉದಿಕೊಂಡು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ
ಖಾಲಿಬಿಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭೂತ್ವಿಸುವುದು.

ಉತ್ತರಗಳ ಕೆಳಕ್ಕೆ

5. ಸಾರ ವಿದ್ಯುತ್ತೋತಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಳಕೆ.
6. ಅಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಗಳು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿರುವುದು ಇದರ ನೇರವಿನಿಂದ.
9. ಮೀನುಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುವುದು ಇದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.
10. ರಕ್ತದ ನಾಲೆ.
12. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ಲಾಟಿನಾ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಒಂದು ಮತಿಯೋಳಗೆ.

ಸಾರವಾಹಿನಿಗಳ ಕೆಳಕ್ಕೆ

1. ಶಬ್ದದ ಉಗಮ.
2. ಮನುಷ್ಯನಿಗಿಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಪಾರ್ಶ್ವ.
3. ಶಬ್ದ ಎಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಯಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಬಳಸುವ ಮಾನ.
4. ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬರೆದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿನ _____ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ.
7. ಆಧುನಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ತುಂಬ ಪರಿಷ್ಕಾರ ಸಾಧನಗಳು ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿವೆ.
8. ಸಾರವ್ಯಾಹದ ಪುಟಾಣಿ ಸದಸ್ಯ.
11. ಈ ವ್ಯೇರಸ್ ರೋಗಕ್ಕೆ ಈಚೆನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಲಸಿಕೆ ಬಂದಿದೆ.



ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಷಯ ಪರಿಷತ್ತುನಿಂದ
ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಪ್ರಸಕಗಳು

1. ಮನ್ಯಾ ಮತ್ತು ಬೆಳೆ	3-50	22. ಹೊ ಟು ಬಿಲ್‌ ಎ ಟೆಲಿಸ್‌ಮೋವ್	
2. ಕಾಂತಗಳು	2-50	(೪೦ಗ್ಲಿಫ್)	8-00
* 3. ವಿಜ್ಞಾನ ಬರವಣಿಗೆ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು	6-00	23. ಕ್ಲಾಸ್ಟರ್‌, ನೆಬ್ಯುಲಾ ಅಂಡ್	12-00
* 4. ಪರಿಸರ ದಶನ	3-50	ಗ್ರಾಲಕ್ಸಿ (೪೦ಗ್ಲಿಫ್)	5-00
5. ಬ್ರಹ್ಮ ಗುಪ್ತ	3-25	* 24. ಪರಿಸರ ಅಳಿವು ಉಳಿವು ನಮ್ಮ ಆಯ್ದು	2-00
6. ವರಾಹಮಿಹಿರ	3-25	* 25. ನೀನೂ ರಾಕೇಟ್ ಹಾರಿಸು	2-50
7. ರಸದೂತಗಳು	2-25	* 26. ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸು	3-25
8. ಬೈಷಧ ಮತ್ತು ನಾವು	2-50	27. ಪರಿಸರ	4-25
9. ಮೇಘನಾದ ಸಹಾ	2-75	28. ಪರಿಸರ ಮಲಿನತೆ	2-00
10. ನಿಸರ್ಗ, ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ	5-00	* 29. ದೇವರು, ದೇವ್ಯ ಮೈಮೇಲೆ ಬರುವವೆ?	5-00
* 11. ಅರವತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಭಾಗ - 1	3-00	30. ಭಾನಾಮತಿ	1-75
* 12. ಅರವತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಭಾಗ - 2	2-50	* 31. ನಿಮ್ಮ ಹಲ್ಲು	4-50
* 13. ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಾ ಜಾಥಾ	2-00	* 32. ಸರ್ ಎಂ.ವಿ.ರವರ ಸಾಧನೆಗಳು	2-00
* 14. ಇಪ್ಪತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು	3-50	* 33. ಲೇಸರ್	5-00
15. ವ್ಯಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವ	6-00	* 34. ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ದಾರಿ	10-00
16. ಆಕಾಶ ಏಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೇನೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ	4-00	35. ನಕ್ಷತ್ರಗುಚ್ಛಗಳು, ನೀಹಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು	1-10
17. ದೂರದರ್ಶಕ ಮಾಡಿ ನೋಡು	5-00	ಗ್ರಾಲಕ್ಸಿಗಳು	4-00
18. ನೀನೇ ಮಾಡಿ ನೋಡು	6-00	* 36. ಸೌರಶಕ್ತಿ	3-00
19. ಆಟ ಪಾಠದಲ್ಲಿ	10-00	37. ವಿನೋದ ಗಳೆತ	5-00
20. ಅಂತರಿಕ್ಷಯಾನ ಏಕೆ, ಹೇಗೆ?	10-00	38. ನಲವತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು	4-00
21. ಎ ಗೃಹ ಟು ದಿ ನ್ಯೆಟ್ ಸ್ಕೆಲ್	8-00	39. ಭಾರತ ಜನ ವಿಜ್ಞಾನ ಜಾಥಾ	5-00
(೪೦ಗ್ಲಿಫ್)		40. ಆರೋಗ್ಯಪಾಲನೆ ಮೂಡ ಆಚಾರಗಳು	4-50
		41. ಟ್ರಾಕ್ಸ್‌ರ್	5-00
		42. ಜೀಎಂಎಂ ರೋಗಗಳು	4-50

* ಪ್ರತಿಗಳು ಮುಗಿದಿರುತ್ತವೆ.

ವಿ.ಸೂ: ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಚಾರನ ಪರಿಷತ್ತಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಏ.ಪಿ.ಪಿ. ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಪುಸ್ತಕಗಳ ಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಎಂ.ಎ. ಅಧವಾ ಡಿ.ಡಿ. ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯದಶ್ರಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ.

BALA VIJNANA

బాలవిజ్ఞాన

Regd. No. L/NP/BGW-41

LICENSED TO POST WITHOUT PREPAYMENT OF POSTAGE UNDER LICENCE No. WPP-1
POSTED AT MALLESWARAM

